

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (1291) 1974 SPALIO - OCTOBER 31

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275 - 4672

Veikla ir veikėjai

Lapkričio 2-3 dienomis Toronte rinksis Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto taryba, išrinkta šios šalies lietuvių demokratiniu būdu. Tai vyriausia Kanados lietuvių atstovybė, kuri sprendžia visus pagrindinius visuomeninės veiklos, švietimo ir kultūros klausimus. Šį kartą minėtoji taryba turės ir specialų rūpestį — sudaryti naują krašto valdybą, t.y. vyriausią vykdomąjį organą. Tie, kurie joje dirbo iki šiol, matyt, nori pakaito. O su tuo pakaitu nėra lengva. Savanorių visuomenininkų skaičius nėra gausus. Panešėje visuomeninę naštą, nori ją padėti, kad kiti imtų nešti. Tai suprantama. Juk negali visą laiką tie patys žmonės plūsti. Jie ne tik išsisemia, bet ir pavargsta. Reikia nuolat ne tik naujų veidų, bet ir naujų idėjų. Veteranai su pagrindu sako, kad jau atėjo laikas vidurinei ir jaunajai kartai suremti pečius ir pakelti visuomeninę naštą su nauja energija. Į pirmąsias veiklos eiles turėtų išeiti jaunesnio amžiaus žmonės, gerai valdą šio krašto kalbas bei artimai pažįsta jo papročius. Tai ypač svarbu, kai reikia susidurti su gyvenamo krašto valdžios bei visuomenės žmonėmis. Po ketvirčio šimtmečio metų gyvenimo Kanadoje jau visiem darosi neįauku, kai iš viešos tribūnos lietuvių atstovas prabyla elementaria, lauzyta anglų ar prancūzų kalba. Prieš 25-rius metus tokia kalba visur buvo natūralus dalykas, nes visi buvome nauji ateiviai, vos pramokę vietinės kalbos. Per tą laiką betgi išaugo čia išmoksrinta karta, kurios žmonės jau turėtų išeiti į pirmąsias veiklos linijas ir tinkamai atstovauti lietuviams.

Deja, atėjimas į tas pirmąsias linijas nėra toks paprastas. Nevisi gali jose pasirodyti. Kurie savo brendimo metais nedalyvavo lietuviškoje veikloje, aišku, negali išdrįsti pasirodyti jiems svetimoje srityje. Yra betgi nemažai tokių, kurie perėjo veiklos mokyklą, įgavo patyrimo ir yra pajėgūs aktyviai dalyvauti brandesnėje veikloje. Jie ir lietuvių kalbos yra pakankamai išmoko. Klūdo betgi viena aplinkybė — stoka idealistinio nusiteikimo. Daugelis jaunų mūsų profesionalų, įsitvirtinę savo srities darbe, taip užsikasa asmeniniame gyvenime, kad į visuomeninę veiklą ne žiūrėti nenori. Ta sritimi jie mažai tesidomi arba visai nekreipia dėmesio, netgi laiko menkaverčių dalyku. Jei taip būtų nusiteikusi visa jaunoji karta, visuomeninė veikla būtų palaidota, o su ja ir lietuviškasis gyvenimas bei jo kultūra. Tai būtų didžioji mūsų nelaimė, nes savo rankomis pasmaugtume patys save kaip lietuvius. Dėlto pasyvinis žvilgsnis į visuomeninę veiklą yra pavojingas, o jos nuvertinimas — klaidingas. Juk visuomeninės veiklos sritis yra tiek pat gyvybinė, kiek ir kultūrinė. Tai yra išėjimas iš siauro savo rato ir puoselėjimas tautinės gyvybės ne egoistiniu, bet altruistiniu mastu. Tai darbas ne sau, o kitiems, t.y. mažesnei ar didesnei tautos daliai. Tai telkimas tautiečių visuomeniniu mastu, tai dalyvavimas savo tautos reikaluose. Dėlto visuomenės veikloje darbas yra vertingas, nors dėl daugelio dygios laikysenos sunkus, nedėkingas, reikalaujantis pasiaukojimo.

Su visuomenine veikla glaudžiai siejasi švietimo bei kultūros reikalai. Ir šiame krašto tarybos suvažiavime jie ras pakankamai dėmesio, ypač kultūrinę sritį. Bene pirmą kartą ji bus gana plačiai iškelta ne tik specialiu simpoziumu, bet ir literatūros bei muzikos vakaru. Tai bene bus ženklas, kad mūsų veiklos viršūnėse pradėdama daugiau dėmesio skirti kultūrinei sričiai. Švietimo reikalai jau nuo seno yra įgavę atitinkamas organizacines formas, nusistovėję ir rieda įprasta vaga. Žymiai sunkiau einasi su kultūrine sritimi. Tiesa, ir praeityje buvo organizacinių bandymų, bet, rodos, nieko žymesnio nebuvo pasiekta. Pvz. per išties šimtmečio ketvirtį Kanados lietuviai nesurengė savo tautinių šokių ir dainų šventės, kai tuo tarpu Australijos lietuviai, būdami mažiau gausūs, rengia dažnas meno dienas, kuriose sutelkia visas savo menines pajėgas. Tik dabar mūsų Hamiltono tautiečiai ryžosi 1975 m. surengti pirmąją Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventę. Panašiai yra dailės srityje. Turime nemažai dailininkų, gražiai besireiškiančių savo srityje, bet būtų dar gražiau, jei atsirastų ranka, sugebanti rengti visų Kanados lietuvių dailininkų parodas atitinkamomis progomis. Aplamai, visoje mūsų kultūrinėje veikloje vyrauja ne organizuotumas, o spontaniškumas. Kaip ir kitose srityse, taip ir kultūrinėje, daugiau būtų pasiekta visai lietuvių kultūrai daugiau dėmesio kreipiant į organizacinį bei koordinacinį aspektą. Linkėtina, kad šis krašto tarybos suvažiavimas būtų inspiracinis žingsnis ir visuomeninėje, ir kultūrinėje veikloje.

KANADOS IVYKIAI

Streikų banga?

Naujas streikų bangas gali atnešti Kanados paštininkų uni-jų š.m. gruodžio 31 d. pasibaigiantį sutartį. Problema dar labiau komplikuoja laiškanėsių ir pašto tarnautojų uni-jų skilimas. Lig šiol derybos su federacine valdžia vedavo abiem šiom uni-jom atstovaujanti bendra taryba. Dėl skilimo jos buvo atsisakyta, ir abi uni-jos pradėjo tarpusavio kovą, norėdamos į savo eiles įjungti apie 2.000 automobilių vairuotojų, surenkančių pašto siuntas iš dežūčių. Naujasis pašto ministeris B. Mackasey federacinio parlamento komite-tė žadėjo atsižvelgti į paštininkų reikalavimus, bet taipgi pareiškė, kad pašte neturėtų būti vietos triukšmadariams. Jeigu tokie asmenys peržengs įstatymų ribas, jie susilauks tvirtų atkirių. Kanados paštą nuo pat premjero P. E. Trudeau atėjimo valdžion kamuoja nepaprastai sulėtėjusios paslaugos. Ie-galūs ir nelegalūs streikai, kartais pradedami dėl kaikiurių uni-jų narių asmeninių ambicijų. Nors dėl jų kentėdavo visa Kanada, tokie išsišokėliai niekada nesulaukė baumės. Toronto spauda taipgi yra išaiškinusi, kad nelegalius trukdymus dažniausiai daro į Toronto centrinių paš-tų koją įkėlusios marksistų grupė.

Premjeras P. E. Trudeau lan-kėsi Prancūzijoje ir ten turėjo keletą pokalbių su prez. V. G. d'Estaingu ir premjeru J. Chiracu. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas ne oficialių priėmimų pokyliam, bet politiniam bei ekonominiam reikalui. L. B. Pearsonas buvo paskutinis Ka-nados premjeras, lankęsis Pary-žiuje 1964 m. Diplomatinis Kanados ir Prancūzijos santy-kius įtėpė prezidentas Charles de Gaulle separatistam Montrealyje 1967 m. skirtas šūkis: "Vive le Quebec libre!" Labai galimas dalykas, jis turėjo įtakos vėles-niams separatistų teroro veiks-mams. Atrodo, premjerui P. E. Trudeau daugiau už Paryžių rū-pėjo tris dienas trukusį viešną-gę Briuselyje, kur jis turėjo progą susitikti su Atlanto Sa-jungos ir Europos Bendrosios Rinkos pareigūnais, nes Kanada siekia specialią privilegijų pre-kyboje su Europa. Bendrosios Rinkos užsienio reikalų ministe-riai jau yra sutikę šiuo klausiu-mu pradėti įvadinius pasitari-mus.

Toronto policija ilgus metus buvo laikoma pavyzdžiu kitiem Kanados ir ypač JAV miestam. Tačiau pastaruoju metu pasipylė skundų banga apie kaikiurių policininkų žiaurumą ir net sa-

Taip atrodo šiuo metu Romo Kalantos kapas kapinėse prie Kauno. Ant jo netrūksta gėlių

Dviveidis premjeras Amerikoje

Australijos min. pirm. G. Whitlam Jungtinėse Tautose pabrėžė tautų nepriklausomybę, o pa-reiškimė spaudai ją paneigė Pabaltijo valstybėms

Atvykęs į Niujorką, G. Whitlam pasakė kalbą Jungt. Tauto-se, kurioje pasmerkė kolonizma ir pasidžiaugė, kad kolonijinė Australijos politika baigiasi.

Turiu pasakyti, kad, mano nuomo-ne, yra labai laiminga įvykių eigos simetrija, kurioje Portugalija, se-niausia, Australija — jauniausia ko-lonijinė valstybė, tuo pačiu metu eina kolonijų likvidavimo linijame. Po 400 metų trukusio laikotarpio naujasis pasaulis Australijoje ploja rankomis drauge su senuoju, baig-dami iškreiptą, žeminantį, menka-vertį kitų valdymą.

Premjeras savo kalboje taip-gi pasmerkė žmogaus nehumani-šiskumą žmogui, rasinę diskri-minaciją, politinį persekiojimą, civilinių teisių atėmimą, politi-nės globos teisių suvaržymus, religinių ir tautinių grupių persekiojimą, darbininkų priespaud-ą. Po to jis pareiškė:

Betkurios valstybės bandymas pa-daryti kitose valstybėse ekonominis arba politinius pakeitimus nekonsti-tuciniais, slaptais, nešvariais būdais — žudymais arba terorizmu ardo tarptautines teises tvarką, skatina avantiūrizmą bei anarchiją, pastato pavojų pasaulio taikui ir gana greitai atsisuka net prieš stipriausias valstybes, bandančias tokiomis meto-dais vesti savo politiką. ...

Atsisakymas pripažinti visom tau-tom nepaneigiamą teisę į laisvę bei nepriklausomybę sukelia įtampą ir konfliktą ne tik tarp pavergtųjų ir pavergtųjų, bet ir tarp jų bei kitų valstybių, susijusių su jomis arba įsijungusių dėl jų į teisingą bei teisėtą kovą.

Taip kilniais žodžiais bylojo socialistinės Australijos vyriausybės premjeras iš pasaulinės JT tribūnos. Deja, visai kitą vei-dą atsuko tas pats premjeras JT spaudos konferencijoje Niujor-kės š.m. spalio 1d., kai buvo iš-keltas Pabaltijo valstybių klau-simas. Vienas spaudos atstovų pateikė jam šitaip formuluotą klausimą:

Skersai gauts prieš šį pastatą aną dieną buvo surengta labai didelė de-monstracija. Dalintuose lapeliuose,

dizmą. Dviem atvejais sulauktytų asmenų žiaurų sumušių mieto gatvės pastebėjo patys to-riečiai ir ji pranešė spaudai. Lig šiol policininkams mestus kaltinimus tirdavo pačios polici-nios komisijos. Informacinio po-būdžio tyrimas buvo pavestas pasižymėjusiam Toronto advoka-tui A. Maloney, kuris susilau-gė neįtikėtinai daug skundų iš asmenų, nukentėjusių nuo poli-cijos. Dar daugiau jų atskleidė "The Globe and Mail" pradė-ti nukentėjusiųjų apklausinėji-mai. Net ir Toronto policininkų uni-jos vadas S. Brown buvo pri-verstas prisipažinti, kad visi tie skundai negali būti be pagrindo. Jo nuomone, tokių sadistų policijos eilėse galbūt yra ma-ziau, negu 10%, tačiau ir toks skaičius esąs perdidelis. Toron-to burmistras D. Crombie taipgi pareikalavo pašalinti "supuvu-

(Nukelta į 7-tą psl.)

kurių vieną čia turin, rašoma apie jūsiškį pripažinimą įjungimo Balti-jos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos į Sov. Sąjungą. Toliau ten sakoma, kad rinktas Jūsų krašto senatas pasmerkė aną sprendimą. Ar nenorėtumėte kalbėti: a. apie savo laikyseną, b. senato reakciją tuo klausimu?

Australijos min. pirm. G. Whitlam šį klausimą ilgai ko-mentavo, teisindamas savo vyriausybės poziciją. Matyt, baltie-čių telegramos, laiško, protes-tai, demonstracijos, lydėjusios jį keliuone po Š. Ameriką, tą klausimą padarė vertą stipraus dėmesio. Jis taip aiškino:

Jūs minėjote labai didelę demon-straciją. Man buvo pranešta, kad ji bus, tačiau vakar ir labai atidžiai sek-damas nepastebėjau. Galbūt turėčiau priminti, kad Australijoje senatas ne-turi tokių teisių, kaip pvz. JAV-se. Australijoje turime iš D. Britanijos Westministerio parlamento paveldėtą sistemą. Vyriausybę sudaro atstovų rūmuose daugumą turinti partija ar partijos, kaip ir britų vyriausybę su-daro partija ar partijos, turinčios daugumą savo atstovų rūmuose. Už-slenio politiką Australijoje, kaip ir kitose britų parlamentinės sistemos šalyse, nustato vyriausybė. Ji nėra nustatoma parlamento, dar mažiau senato mūsų atveju arba lordų rūmų britų atveju. Tuo būdu vyriausybė apsprendžia užsienio politiką, o Aus-tralijos vyriausybė — Australiją, kur darbičėjų partija turi daugumą atstovų rūmuose. Mano vyriausybė pripažino de jure įjungimą Sov. Są-jungon Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų. Istorinis faktas yra tas, kad šios trys šalys buvo, išsiskyrus laikotarpiu tarp I ir II D. karo, Rusi-jos dalimi. Lietuva, išsiskyrus laiko-tarpį tarp dviejų karų, buvo Rusijos dalimi nuo Kotrynos Didžiosios lai-kų. Estija ir Latvija, išsiskyrus laiko-tarpį tarp abiejų karų, buvo Rusijos dalimi nuo Petro Didžiojo laikų. Prieš tai jos buvo švedų dalimi nuo Gustavo Adolfo laikų.

As žinau, kad Australijoje, kaip ir Š. Amerikoje, t.y. JAV-se ir Kana-doje, yra ateivių iš anų šalių, kurie siekia savo šalių nepriklausomybės. Bet jos nebus atskiros nepriklausomos valstybės, jei nekils pasaulinis karas, kurį pralaimėtų Sov. Sąjunga.

Norėčiau dabar pabrėžti du dalykus tuo klausimu. Australijoje, gal-būt ir JAV-se bei Kanadoje, žmo-nėms siekiantiems atskiros valstybin-gumo — nepriklausomo, suverenaus valstybingumo Estijai, Latvijai ir Lietuvai tai sukelia nereikalingą įtampą. Kaikurie asmenys Australi-joje gyvena panašiu siekiu Kroatijai ...

Tai skaldanti politika, kuri žadi-na viltį, kad vėl gali būti atsteigtos anos savarankiškos valstybės. As taipgi turiu galvoje anų šalių gyven-tojų laikyseną. Galimas dalykas, kai-kurie jų norėtų vėl matyti jas suve-rens, nepriklausomas valstybes. Taip pat neužmirštu, kad, ypač radi-jas, galbūt ir lapeliai, ragino žmones, kurie norėjo pakeisti valdžias R. Vo-kietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje ir Čekoslovakijoje. Bet lygiai taip pat buvo labai daug nusivylusių žmonių po sukilimų Stetinė, Varšuvoje, Bu-

dapešte 1950-1960 m. ir Čekoslova-kijoje Dubėko laikais 1969 m. Yra iliuzija tikėti, kad valstybės, kurios negalėjo padėti R. Vokietijai, Len-kijai, Vengrijai ar Čekoslovakijai 1950-1960 arba 1969 m., pakels pir-tą pagelbėti Estijai, Latvijai ar Lie-tuvai.

Yra ir humanitarinių motyvų, ku-rie paskatino mus pripažinti įjung-mą de jure. Rusija yra federacinė valstybė. Kol Australija turėjo dip-lomatinius santykius su Maskva, ri-bojamas prieškarinių ir karo metų sienų, galėjo kalbėti Australijos gy-ventojų vardu tikėtai su federacine vyriausybe Maskvoje. Ji negalėjo kalbėti su pastarąja klausimais, ku-rie JAV-se arba Australijoje vadi-nami valstybės reikalais. Australijos vyriausybė negalėjo kalbėti su Esti-jos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybė-mis tais klausimais, kurie priklauso jų galiai.

Tai gėdingas politiko pareiš-kimas, aiškiai rodamas jo dviveidiškumą. Lietuvos istorijos ne-žinojimą ir Rusijos federacinės sistemos nepažinimą. G. Whit-lam, kalbėdamas Jungtinėse Tautose Niujorke, smerkė koloni-zmą, bet kad sovietinis koloni-zmas laiko paglemžęs Pabalti-jų valstybes, nemato, nes ne-nori matyti. Tas pats Australi-jos premjeras, kuris Jungt. Tau-tose pasisakė už visų tautų teisę į laisvę bei nepriklausomybę, ją paneigė Pabaltijo tautoms savo pareiškimė spaudai. Ar reikia didesnio farizėjyškumo? Be to, žmogus, kuris viešai leidžiasi istorijon, turėtų pirmiausia pasitikrinti moksliniuose, o ne so-vietiniuose šaltiniuose. Lietuva, kuri turi 700 metų senumo isto-riją, Rusijos valdžioje buvo tik nuo 1795 m. iki 1914 m., ne-skaitant dabartinės rusų oku-pacijos. Taigi, per penkis šimt-mečius nepriklausomai tvarkė-sis kraštas negali būti laikomas tik tarp dviejų karų švystelėjusia nepriklausoma valstybe. O kiek gi metų buvo nepriklausoi-mais Afrikos kraštai, gavę ne-priklausomybę?

Iš Whitlamo pareiškimio ma-tyti, kad jis visai nepažįsta so-vietinės sistemos. Jis laiko ją federacine Vakarų demokrati-jos prasme, kai tikrovėje yra vienpartinė diktatūra, visą kraštą valdanti Maskvos įsakymu. Vadinamos "respublikos" tėra jų šešėlis. Daugiau teisių turi pvz. Kanados provincijos nei so-vietinės "respublikos".

G. Whitlamo požiūris yra pro-sovietinis, nesiderinantis su tikros demokratijos dėsniais, juoba, kad paremtas sovietine istorijos interpretacija. Sovietinė propa-ganda bando ją vis plačiau pra-kišti užsienyje. Antai naujau-sioj laidoj "Encyclopedia Britanica" Lietuvos jau nėra. Jos vietoje įbrukta sovietinė Lietu-vos respublika kaip Sov. Sąjun-gos dalis su visais sovietinės propagandos duomenimis.

Sie faktai rodo, kaip svarbu suintensyvinti informacinį bal-tiečių darbą politinėje, visuome-ninėje ir mokslinėje srityje.

Pasaulio įvykiai

JAV IR SOVIETŲ SĄJUNGA PATVIRTINO NAUJĄJĄ PREKYBOS SU-TRTĮ, susietą su žydų išleidimu Izraelin. Maskva jau prieš porą metų norėjo gauti palankiausias prekybos sąlygas ir Amerikos pa-skolas, bet sutartį JAV kongrese sulaukė senatoriai H. Jackson, A. Ribicoff ir J. Javits. Sen. H. Jackson pareikalavo, kad sutartis bū-tų papildyta sovietų pažadu pašalinti emigracijos varžtus Sovietų Sąjungos žydams bei kitų tautybių asmenims. Dabar jis skelbia, kad Kremlius yra sutikęs kasmet išleisti iš Sovietų Sąjungos apie 60.000 asmenų. Tokį teigimą betgi paneigia prez. G. Fordas. Pa-sak jo, specifinis išleidžiamų asmenų skaičius nesąs nustatytas. Naująją prekybos sutartimi Sovietų Sąjungai teikiamas nuolaidas po pusantros metų turės vėl patvirtinti JAV kongresas, o ateityje tokie patvirtinimai turės būti at-likami kas metai. Valstybės sekr. H. Kissingerio pranešimu, Kremliui vadai išpareigojo su-stabdyti emigruoti norinčių as-me-nų persekiojimą — atleidi-nėjimą iš darbo, dokumentų pa-rūpinimo delsimą, vizų išdavimo vilkinimą. Pareiškimai emigruoti iš Sovietų Sąjungos bus svarstomi pagal jų įteikimo ei-lę, o JAV vyriausybei bus leis-ta rūpintis atskirų asmenų iš-vykimu, jeigu kiltų komplika-cijų. Sovietams palanki preky-bos sutartis lig šiol buvo dideliu JAV ginklu santykiuose su Maskva. Prekybos su JAV ir ypač amerikiečių technologijos Sovietų Sąjunga siekia savo pi-liečių būklei pagerinti. Pasiza-dėjimas išleisti daugiau emig-rantų pirmiausia liečia tik sovie-tų žydus. Kiek iš jo turės nau-dos kitų tautybių emigrantai, tuo tarpu sunku pasakyti, nes derybose visą laiką pirmon vie-ton buvo statomi žydai, o apie kitus emigrantus tik prasitaria ma pus burnos.

POKALBIAI MASKVOJE

JAV valstybės sekr. H. Kis-singeris, kurį pasaulis laiko skrajojančiu diplomatu, apsilan-kęs Artimuosiuose Rytuose, Maskvoj turėjo ilgoką pasita-rimą su kompartiznų vadu L. Brežnevui ir užsienio reikalų mi-nisteriu A. Gromyka. Dėmesio centre buvo trys pagrindinės te-mos — taikos problema Arti-muosiuose Rytuose, Europos saugumo konferencija ir nauja sutartis strateginiams ginklams suvaržyti. Atrodo, L. Brežnevui labiausiai rūpėjo gauti H. Kis-singerio pažadą, kad JAV poli-tika nėra pasikeitusi su prez. R. Niksono pasitraukimu ir prez. G. Fordo atėjimu valdžion. Iš Maskvos H. Kissingeris išskrido Indijon, kuri gegužės mėnesį iš-bandė savo pirmąją atominę bombą, jos pagaminimui panaudo-dama Kanados mokslinių tiks-lų parūpintą atominį reaktorių. Indijos energijos išteklių minis-teris K. C. Pant jau yra pas-kelebs tolimesnius atominių bombų bandymus taikos tikslu, nors Kanada dėl tų bandymų yra nutraukusi ekonominę pa-ramą. JAV kongrese kalbama, kad premjeris I. Gandhi valdo-ma Indija taip pat yra pradė-jusi raketų atominėm bombom gamybą. JAV ir Indijos santy-kius įtėpė paskutinisys Indi-jos ir Pakistano karas. Jame So-vietų Sąjunga rėmė Indiją, JAV — Pakistaną. Atrodo, pagrindi-nis H. Kissingerio viešnagės tikslas yra santykių išlyginimas ir turbūt noras atkalbėti pre-mjerę I. Gandhi nuo atominių bombų bei raketų gamybos, pa-reikalaujančios labai didelių iš-laidų. Kraštui, kuris nieštengia išmaityti savo gyventojų, tokie ginklai yra perdidelis ir nepa-teisinama prabanga.

PARTIZANŲ DELEGACIJA Jungtinių Tautų visuotinis an-samblis 104:4 balsų santykiu nu-tarė į debatus Artimųjų Rytų klausimu, prasidedančius lap-kričio 4 d., pasikviesti Palesti-nos Išlaisvinimo Organizacijos delegaciją, kurios pirmininku greičiausiai bus vyr. partizanų vadas Y. Arafatas. Prieš šį žingsnį griežtai pasisakė Izrae-lijo ambasadorius Jungtinėse Tautose Y. Tekoah, minėta par-tizanų organizaciją pavadindamas 10.000 gerai paruoštų žmogudžių. Toks jo pareiški-mas buvo sutiktas skeptiškai, nes pats Izraelis teroro veiks-mas vykdė valstybiniu mastu. Jo karo aviacija nuolat kelei-vinį lėktuvą prie Sueso kana-lo, pareikaludama apie 100 nie-kuo nekaltų gyvybių aukų, bom-barduoja Libano teritoriją, kur daugiausia žalos padaroma ne partizanams, bet civiliams gy-ventojams. Jungtinių Tautų

2.000 MYLIŲ KELIONE

Sveicarijos Moutier miesto sąslyavne policija užtikdo du iš-badėjusius pabėgėlius iš Sovie-tų Sąjungos. Tie pabėgėliai — vengrai: 54 metų amžiaus vy-ras ir 62 metų amžiaus jo žmo-na. Jiedu pabėgo nuo priverstinio darbo sovietų kasyklose ir po 2.000 mylių kelionės pake-lėms bei laukais laimingai pasie-kė Sveicariją. Bėgliai buvo apsirengę suplysusiais skarmal-iais, svėrė tik po 110 svarų. Paskutini kartą po lėktu-še šitos sruobos jiedu buvo gavę Vengrijoje. Pabėgėliai nenorė-jo tikėti, kad jie jau yra Svei-carijoje, ir nusiramino tik tai-tada, kai policija jiems išdavė rastišką garantiją, kad jiedu nebus grąžinti Sovietų Sąjun-gon. Iš Moutier miesto jie buvo nuvežti į Sveicarijos sostinę Berną, kur teisingumo ministe-ris jiems pažadėjo suteikti po-litinę globą, jeigu jie jos pasi-prašys.

Tėviškės Ziburiai – lietuvių savaitraštis
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
Redaguojas: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

VĖL APSKUNDĖ BRAZINSKUS

Praėjusiam, t. y. 43-čiam, "TŽ" nr. rašėm, kad Brazinskai Turkijos teismo š. m. rugsėjo mėnesį buvo galutinai išteisinti. Toliau informacija buvo gauta iš pačių Brazinskių. Rašydami tą žinią, jie, matyt, dar nežinojo tolimesnės bylos eigos. Spalio 12 d. rašytame laiške jiedu pranešė, kad sovietai ir vėl apskundė Turkijos teismo sprendimą, padarytą rugsėjo 27 d. Jie ir toliau reikalauja išduoti Brazinskus Sov. Sąjungai. Brazinskai iš savo pusės įteikė Turkijos teismui apeliaciją, prašydami pa-smertki sovietinę agresiją prieš Lietuvą, galutinai juos išteisinti ir pripažinti politinių pa-bėgėlių teises, kaip tai buvo pa-darę 1970 m. spalio - lapkričio mėnesiais Trabzono teismai ir 1970 m. gruodžio mėnesį augš-čiausias Turkijos teismas. Ape-liacijų peržiūrėjimas Turkijos teismuose gali užtrukti dar ke-lis mėnesius. Brazinskai betgi

mano, kad tai daugiau formalu-mas, kuris neklidintų išvykti iš Turkijos, jeigu gautų kurios nors valstybės vizą. Vizos gavi-mą apsunkina tarptautinė 1970 m. sutartis, draudžianti priimti pabėgėlius, privertusius lėktu-vą nusileisti jų nurodytame krašte. Visdėlio Lietuvos laisvi-nimo veiksniai turėtų rasti ke-lią Brazinskams ir galutinę lai-svę. Reikia manyti, kad ta link-me tyliai veikiama.

Apie buvusį teismą rugsėjo 27 d. Brazinskai papildomai ra-šo, kad rusų advokato iškeltas "non jurisdiction" priekaištas buvo atmestas. Posėdžio eiga, kaip ir anksčiau, stebėjo du at-s-tovai iš Maskvos ambasados An-karoje. Nuo š. m. gegužės 21 d. Brazinskams posėdžiuose daly-vauti nereikia. Jie tikisi, kad ir ateityje teismo posėdžiuose daly-vauti nereikės.

Brazinskai gauna šiek tiek ir lietuviškos spaudos. Vieno gera-dario dėka jiedu gauna "T. Zi-burius", nors ir su ilgom per-traukom. Matyt, sulauko cenzū-ra patikrinimui. "Lietuviška spauda mums sverbesnė už duo-ną" — rašo Brazinskai.

MEDUS -
reikalingas
sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induoz ar koriuose. Iš butyno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvį
Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaug-
tos kainos. Gaunami kontakto
lėšiai (contact lenses).

Naktinė adoracija

būna kiekvieną pirmąjį mėnesio
šeštadienį, ST. JOAN OF ARC
šventovėje, 1701 Bloor St. W. &
Indian Grove, Toronto, Ont.

Pradžią: 8 val. 30 min. vakaro.
Sv. Mišios, po jų šventčiausias
būna išstatytas pagarinimui per
naktį iki 7 val. ryto.

Melsimės už pavergtą Lietuvą,
prašydami Marijos mūsų Moti-
nos užtarymo ir globos. Kalbė-
kime kasdien Rožinį.

Lietuvių kalba galima skambinti
tarp 6-9 val. vak. 763-4233
Toronto.

P A D Ė K A

Mirus a.a. Antanui Garkevičiui, susilaukiau daug
paguodos ir paslaugumo iš savo tautiečių. Reiškiau giliau-
sį padėką visiems už gausų velionies lankymą laido-
tųjų namuose, karsto nešimą, už šv. Mišias, gėles ir
palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Liūdinti —
P. Garkevičienė

A + A

PRANUI GRISKONIUI

mirus, liūdesio prisilgėtas — žmoną LIUCĘ, dukrą
ZITĄ Sudbury, Ont., brolius ir seseris Lietuvoje
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

St. E. Tolvaišos
J. B. Stankai
Sudbury, Ont.

A. St. Stankai
North Bay, Ont.

Klubo nariui

PRANUI GRISKONIUI

mirus, žmoną LIUCIĄ, dukrą ZITĄ, brolius ir
seseris Lietuvoje nuoširdžiai užjaučia —

Žvejų ir Medžiotojų Klubas "Geležinis Vilkas"
Sudbury, Ont.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIROUS KILIMAI • SALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS
Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLĖS Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kiek duodame, tiek gauname

Apmąstymai apie jaunimo nutrupėjimą, vyresniųjų asaras ir nesorientavimą

VYT. ABROMAITIS

Aimanuojame, kad mūsų prieau-g-
lis lietuviškai nekaltai, nutolsta nuo
lietuvių, sukuria mišrias šeimas ir
žūsta tautai. Galime pastatyti sau
klausingą: ar sudarome palankias są-
lygas tą prieauklį palaikyti lietuvių
tautos rėmuose?

Juzė Daužvardienė,
"L. Lietuviams", 1954 m.

Jau labai dažnai pasirodo tokie
vedybiniai pranešimai, kurie labai
nuliūdina tėvų širdis. Juose oficia-
liai tenka pranešti, kad lietuvių tėvų
sūnus veda nelietuvių arba dukte
išteka už nelietuvio. Gavęs tokį
pranešimą, taip ir matai prisilgę
daugelio tėvų nuotaiką. Jie augino
sūnų ar dukrą ištisus dešimtme-
čius, tikėdamiesi, kad jie prates li-
etuviškos šeimos gyvenimą ir tuo bū-
du kompensuos, ta didįjį rūpestį bei
ilgametį pasiaukojimą.

Pr. G., "T. Ziburiai", 1974 m.

Sėdžiu lietuviškame spaudo
lobyne "Alkoje" Putname,
Conn., ir vartau pageltusius
laikraščius puslapius... 1945,
1946... Randu daug pamirštų
vardų, vietovardžių... 1950,
1951... Dėmesio centre — iš-
vykimas į užsienius. Dažniau už-
tinku straipsnius, kur lietuvius sa-
vo brolio aktyje įieško daugiau
nei krislo. Suvedinėjamus są-
skaitos. Jieškau, kada pokario
lietuvius rimtai susirūpino savo
atžalynui. Nesakau, kad tas klau-
simas niekam prieš tai nerūpė-
jo. Man rūpi, kada lietuvius pa-
juto, kad jo sūnus ar dukra yra
pavojingai nueiti svetimu keliu ir
palikti jį senatvėje vienisi.

... 1953, 1954... Ir kairė ir
dešinė jau staiga susirūpino mū-
sų jaunimu: J. Gobis, V. Čičiū-
nas, J. Daudžvirdienė ir daugė-
lis kitų sprendžia nutaustėjimo
problemas. Daug konkrečių siū-
lymų...

Ko stokojaime?

Tų sielonių akivaizdoje pagel-
tusių, atprūpėjusių tomų supa-
mam kyla mintis, kad mes, lie-
tuviai, stokojaime vertybių pi-
r-mumo pajautimo. Kad tai nebu-
tų tik tuščias šūkis, noriu smulk-
meniškai pavaizduoti gyvenimiš-
kais pavyzdžiais. Kaikam atro-
dys, kad "leidžiuos į lankas",
tačiau aklas skaitytojas pama-
tys siūlą, vedantį į atsakymą, ko-
dėl jaunimas "nutrupa".

Jaunuolio apsisprendimą dau-
giausia įtaigoja šeima. Apie
auklėjimą šeimoje labai daug
yra kalbėje kunigai sakysklos ir
spaudoje, o mūsų švietusioji
šeštadienių mokyklų mokyto-
jai nuolat užkamšinėjo skylės,

atsiradusias neatsakingų šeimos
globėjų dėka. Nors šešt. mokyk-
los atliko milžinišką darbą tiek
didelėse lietuvių kolonijose, tiek
mažesnėse, spaudoje kiekvienais
metais galime pastebėti vis di-
desnį susirūpinimą sekančiųjų
kartų lietuviškumui.

Didelę įtaką jaunimui turi ir
lietuviškieji sambūriai. Nekal-
bėsime čia apie suaugusiųjų
draugijas, bet pažūrėsim į jau-
nimo organizacijas, kurios nuo
pirmųjų pokario dienų veikia
lietuviškoje visuomenėje. Tie
jaunuomenės sambūriai pasi-
skirstė gal tik iš dalies ideologi-
niu požiūriu — tai ateitininkai,
skautai, studentų korporacijos.
Sporto klubai, parapajinės drau-
gijos bei evangelikų jaunimo ra-
teliai laikėsi kiel nuosaliu.

Mano patirtis

Mano patirtis liečia laikus
prieš 15 metų skautų veikloje.
Žiūrėdamas į praeitį, matau
šiandieną visa tai kitokioje švie-
soje. Iš užmaršties iškyla ma-
žesnis gyvenimo nutropus, kurios
šiandien parodo mūsų klaidingą
pažiūrą į jaunimą, bandantį iš-
laikyti pusiausvyrą tarp tėvų
įdėtųjų sentimentų ir vietinio
gyvenimo realybės.

Tais laikais su jaunimu dar
dirbo patyrę vadovai, įgiję pa-
tirties nepr. Lietuvoje. Bet, štai,
kartą vieno linksmo pobūvio me-
tu toks vadovas padarė didelę
klaidą: įsisiūbavęs jaunimas
linksmai dainavo dainas, kokias
tik mokojo. Atėjo eilė ir dainai,
kuri, nors ir labai prigijusi, ta-
čiau kaikiurių patriotų atmeta-
ma kaip rusiškos kilmės. Vado-
vas, nutildęs dainuojančius, pa-
sakė griežtą pamokslėlį, visus iš-
bardamas. Mes pasijutome lyg
musę kande... dainos nutilo, ir
pobūvis baigėsi prisilgta nuotaika.

Tas vadovas, nors savo šei-
mą išauginęs grynai lietuvišką,
suklupo apakintas neapykantos
okupantui. O juk buvo galima tą
visą reiką atlikti švelniau, ne-
sukeliant jaunimo tarpe netik-
rumo jausmo. Po kelerių metų
šio laikraščio skiltyje viena ska-
itytoja pasiskundė, kad jauni-
mas, grįžęs iš stovyklų, dainuo-
ja ne tiek liaudies dainas, kiek
visokias beprasmes "ei good,
good, goodie" ir pan.

Kaikas piktinasi, kad prie lau-
žo vaikai dainuoja "... deju su
bananu ir nūėjo namo..." vie-
toje "Pasėjau linelius ant pyli-
mo". Atrodo, pasipiktinimas

vietoje, bet metę žvilgsnį atgal
suprasime, kad tie vaikai, kurie
įsisiūbavimu metu dainavo pa-
minėtas nesamones, gerai moka
"Pasėjau linelius" ir daugeli
kitų gražių liaudies dainų. Abe-
joju, ar daug šiandieną rasime
paauglių, gražiai kalbančių li-
tuviškai, kurie neturėjo progos
įsijungti į tą užburtą jaunystės
ratą liepsnų apšviesto mokslo gi-
lumoje. Tokie, nors ir buvo še-
mose mokomi lietuviškai, užau-
gę neberado jokio jausmo tam
senolių lobui.

Vadovas ar policininkas?

Gal didžiausią klaidą darome
mes, stovyklų vadovai, griežtai
drausdami vartoti anglų kalbą ir
versdami ją kalbėti tik lietu-
viškai. Kažin, ar nebūtų buvę
geresni rezultatai, jei nebūtų bu-
vę tokios griežtos taisyklės. Ar
toks beato darais draudimas ne-
padarė daugiau žalos, atstumda-
mas jaunulius. Juk draudimu
vieno dalyko neprisiverši pamilti
kito.

Kartą, egzaminuodamas ber-
niukus į III vilkiukų patyrimo
laipsnį, paklausiau vieną septyn-
metį: "Kaip vadinas Lietuvą
sostinė?" Berniukas tylėjo, jautė-
si nesmagiai. Jau norėjau paži-
mėti, kad nežino, tačiau susipra-
tuo dar paklausti, ar jis žino ką
reiškia "sostinė". Nežinojo.
Tuomet paaiškinau jam lietuviš-
kai ir angliškai. Nuo tos dienos
buvau atsargesnis ir kur reikė-
davo vartodavau anglų kalbą pa-
lyginimui.

Stovyklose vadovai esame pa-
darę nedovanotiną klaidą (ypač
jaunesnėji), staiga pasijutę
"viešpačiais" mažesniųjų tarpe.
Nesvarbu mums buvo, kad pusė
stovyklautojų atvažiuojo savo no-
ru, o kita pusė — tėvų priverst-
ti. Net dabar nesmagu pasidaro,
kai prisimeniu, kad dažnai esu
vaidinęs "policininką" visai be
reikalo, kur buvo galima viską
išlyginti penkių minučių drau-
gišku pasikalbėjimu. Turėjau
savo draugovę berniuką, ku-
riam stovykloje net kelias nak-
tis iš eilės pasitaikė "nelaimė".
Palapinės draugai erzino jį iki
ašarų. Tuomet aš sugalvojau is-
torijėlę iš savo vaikystės, su-
verždama kalte "persalimui be-
simaudant" ir papasakoju
prieš einant miegoti. Berniuko
akys išsiskaidė dėkingumo: jis
pasijuto drašiau, kad ne jam vi-
nam taip atsitiko, ir jo draugai
rečiau jį beužgaudavo.

(Bus daugiau)

Išsipildė svajonė - dainavom Europoj

Hamiltono aidiečių įspūdžiai iš ilgos koncertinės kelionės

Rūta Šiulytė

Saulės spinduliai nušvietė
mums kelią į Romą. Rugpjūčio
27 d. Romos geležinkelio stoty
"Aida" sutiko mons. Jonušas.
Apsistojom "Villa Lituanica".
Sesėlės labai gražiai ir nuosir-
džiai priėmė chorą. Turėjome
progą paragauti itališko vyno ir,
žinoma, itališkų makaronų.

Sekanti diena buvo labai įspū-
dinga. "Aidas" keliavo pas po-
piežių Paulių VI. Apsirengusios
tautiniai drabužiais, važiuoda-
mos svajonėje, kaip ten viskas
vyks. Kai nuvažiavo į audienci-
jos salę, mus garbingai pristatė
popiežiui. Susirinko 10,000 žmo-
nių iš visų pasaulio šalių. Prieš
popiežiaus įnešimą pagiedojom
kelias lietuviškas giesmes. Iš
salės galo popiežius buvo įneš-
tas and augsto sosto ir pasodin-
tas visai netoli "Aido". Jis prašė
mus padainuoti lietuvišką dai-
ną. Tai mes ir padarėm. Sveiki-
nimai teko įvairiom grupėm, jų
tarpe ir "Aidui". Pasibaigus
sveikinimams, popiežius atėjo
ir atstojto tarp aidiečių. Maes-
tro V. Verikaitis ir trys choris-
tės turėjo didelį džiaugsmą pa-
sisveikinti su popiežium ir pa-
bučiuoti jo žiedą. Labai paten-
kintos grįžom, žinodamos ko-
kios laimingos esame, nes labai
mažai žmonių pamato popiežių
iš arti, o dar rečiau turi progos
jam padainuoti. Vėliau radome
priėmimo aprašymą itališkame
laikraštyje "L'Osservatore Ro-

mano". Tenai buvo parašyta
kad iš Kanados atvyko lietuvi-
čių choras, lydimas prelato —
L. Tulabos ir Verikaitis. Taigi,
laikraščio korespondentas mūsų
chorvedį per klaidą pavadino
prelatu.

Būnant Romoje, būtinai rei-
kėjo apžiūrėti visas žymiąsias
vietas. Neturėjome koncerto
Romoje, tad laiko buvo gana
daug. Po audiencijos važiuo-
me į Sv. Petro baziliką. Nustebom
suzinojusios, kad ten yra ir lie-
tuvų koplyčia. Gražiai papra-
šėme, kad įleistų vidun. Kai
pareigūnas atrakino geležinius
vartus, sugiedojom "Marija,
Marija" prisimindamos paverg-
tą mūsų tautą. Po to keliavome
į senąją Romą pamatyti istori-
jos ir senosios kultūros.

Rugpjūčio 29 d. buvo mūsų
darbo diena. Šitas darbas buvo
malonus. Mes, kaip choristės,
negalėjom nuvažiuoti į okupu-
otą Lietuvą, bet Vatikano radio
stotyje įreikdavome giesmių
bei dainų transliacijoms į Lie-
tuvą. Perdavėme taip pat linkė-
jimus Lietuvos jaunimui, kurio
visai nesame mačiusios, ir pa-
pasakojom apie savo kelionę.
Dabar jau galima sakyti, kad
mūsų daina nuskambėjo į tėvi-
liu gimtąjį kraštą Lietuvą.

Rugpjūčio 30 d. pamatėme
daugiau žymiųjų Romos vietų,
kaip Sv. Pauliaus šventovę, keli-
žėjus ir kt.

"Aido" choras sėkmingai pasirodė Romoje viešojoje audiencijoje pas popiežių Paulių VI. Audiencijon palydėjo lietuviai kunigai. Iš kairės: sol. V. Verikaitis, aidietės, kun. dr. V. Rimšelis, prel. L. Tulaba, mons. A. Jonušas

Prieš išvažiuodamos iš Ro-
mos, padainavom seselėm ir ku-
nigam. Pasikeitėm dovanelėmis
su prel. Tulaba ir kitais kuni-
gais. Dainuodamos "Arrivederci
Roma" (mat, itališkai išmoko-
me), atsiveikėm su Italija.
Buvo gan graudu, nes kelionė
baigėsi. Netrukus atsiveikim-
sim ne tik su Italija, bet ir su
visa Europa! Bet dar liko Pa-
ryžius.

Paryžių matėme pro lėktuvo
langus! Kažkaip viskas augstyn
kojom. Pernakvojom puošnia-
me viešbutyje. Sekantį rytą įli-
pusios į lėktuvą pajutom, kad
kelionė pasibaigė ir kad trys sa-
vaitės prabėgo kaip viena aki-
mirka.

Grįžusioms į Hamiltoną neti-
kėtai buvo suruoštos sutiktuvs.
Daug mergaičių norėjo grįžti į
savo namus klevo lapo šalyje,
bet kelios jų vis dar norėjo ke-
liauti po idomias Europos šalis.
Sutiko tėveliai ir mamytės. Jų
akys buvo ašarų pilnos, o augš-
tai išskeltas plakatias sveikino
sugrįžusi "Aida". Susigraudino ir
mergaitės. Buvo dar trumpi
sveikinimai ir vaišės.

Vėliau turėjom daug progų
pasidalinti įspūdžiais. Kelionė
Europon daug davė kiekvienai
mergaitėi, o dar daugiau lietu-
vybei. Jautėme pasididžiavimą
būti lietuvaitėm, dainuoti lie-
tuviškas dainas.

Daug žmonių dirbo organizuo-
jant mūsų kelionę. Nuosirdžiaus-
ias ačiū jiems.

Visada prisiminsime, kai vie-
ną naktį lijo iš prausyklos An-
glijoje, kai berniukai tarnavo
pietums Vokietijoje. Neužmirši-
me itališkų ledų ir visų kitų
idomiu prisiminimų. Ir dabar
gal galėsime atvirai galvoti, kad
Lietuva didvyrių žemė, o mes
jos vaikai!

PLUMBING and HEATING

J. LISIAUSKAS,
valdžios pripažintas plomberis,
atlieka įvairius vamzdžių ir
apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. 532-5191

Sveikinimai

"DRAUGO" redakcija visu nuosirdumu jungiasi prie "Tėviškės Ziburiių" 25-ry metų jubilėjų, linkėdama ir toliau būti neužgestančiu žiburiu krikščioniškos idėjos sklaidime, tautinio smoningumo žadime, pavergtos Lietuvos laisvės idealų išlaikyme ir lietuviškos vienybės išvystoje skatinime. Pirmasis šimtmečio ketvirtis buvo lydimas Augščiausiojo palaimos. Sveikindami Jubiliatą linkime tos pačios Dievo palaimos redaktoriams bei leidėjams nepavargti tiesos tarnyboje ir tautiniuose įsipareigojimuose.

Visa širdimi su Jumis —
P. GARŠVA,
"DRAUGO" redakcijos vardu

GERBIAMIEJI,

Ačiū už pakvietimą dalyvauti Jūsų 25 metų sukakties minėjime. Būty labai malonu jame būti, bet pareigos neleidžia iš Bostono pasitraukti.

Negalėdamas minėjime dalyvauti ir ten žodžiu savo linkėjimus pareikšti, juos siunčiu su šiuo laišku. Jie yra tokie: išjotė į miestų savaitraščių viršūnę, tai ir būkite joje!

Su pagarba — J. SONDA,
"Keleivio" redaktorius

MIELUS kaimynus "Tėviškės Ziburius" sveikiname sukakties proga.

Lietuviškoji laikrastinė spauda yra gausi ir įvairi, pradedant dienraščiais ir baigiant savaitraščiais. Vienuose mes skaitome tik apie tetules ir jų pyragus arba kaip reikia sveikėti kūnu ir dvasia, kituose sužinome visus paskutinius įvykius po žeminiame traukinyje... "Tėviškės Ziburius" mes su įdomumu perskaitome visus — nuo pradžios iki galo, nes jie yra geriausi!

Linkime ir toliau eiti ta pačia vaga!
Sveikina visos moterietės —

NORA KULPAVICIENE,
"Moters" žurnalo redaktorė

NUOSIRDŽIAI Jus sveikiname "Tėviškės Ziburiių" 25 metų sukaktį. "Tėviškės Ziburii" savo gabiių redaktorių ir nuo-

latinių bendradarbių būriu, kurių tarpe ir daug jaunimo, — laisvojo pasaulio lietuviškame gyvenime yra pats žymiausias savaitraštis savo žinių pateikimu, aktualiais vedamaisiais. Jie šviečia giliais krikščionybės principais, žadina Tėvynės Lietuvos meilę ir kelia viltį į jos Laivą.

Geriausios sėkmės ir gausios Dievo palaimos ateičiai!
KUN. PR. DAUKNYS,
"Tėviškės Aidų" redaktorius

DVIDESIMT PENKERIŲ metų spaudos darbo sukakties proga, sveikiname "Tėviškės Ziburiių" steigėjus, jų buvusius ir dabartinius darbuotojus, kurių pastangų ir pasiaukojimo dėka buvo atliktas milžiniškas darbas lietuviškos kultūros ir tautinio susipratimo srityje. Linkime Jums visiem drauge su Jūsų dabartiniu energingu redakto-riumi, kun. dr. Pranu Gaida, sėkmės ir Dievo palaimos ateityje —

KLK MOTERŲ DR-JOS HAMILTONO SKYRIUS

TORONTO lietuviško jaunimo ansamblio "Gintaras" nuosirdžiai sveikina "Tėviškės Ziburius" dvidešimt penkerių metų gimta-dienio progą. Dėkojame Jums už malonų dėmesį "Gintaru", linkime redaktoriams ir technikiniam personalui dar ilgas metus dirbti ir nepavargti.

J. KARASIEJUS,
"Gintaro" administratorius ir vadovas
K. RUSINAS,
Tėvų k-to pirmininkas

SUSIVINIJOJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 236 kuopa Toronto sveikina savaitraštį "Tėviškės Ziburii" 25 metų sukakties proga ir linki nepaliaujamos sėkmės bei ilgausios metų!

GILIAI apgailestaujame, kad nelemtai aplinkyboms susiklosčius, didžioje iškilmėje dalyvauti negalėsime. Leiskite ta proga nors rašytu žodžiu pasveikinti Tamstą ir taip pat visą Jūsų "generalinį štabą", švenčiant 25 metų "Tėviškės Ziburiių" jubilėjų ir kartu ateičiai palinkėti tos pačios kantrybės, tyro pasisvertimo, kurį ryžtingai tesė-jote per 25 "Tėviškės Ziburiių" gyvenimo metus. Jūsų pasiaukojimas ir Dievo palaima neeis užgesti "Tėviškės Ziburiams". Viltinai tikime, kad jauojai karta, sekdamas Jūsų pamintais takais, atšpės 50-ties metų "Tėviškės Ziburiių" sukaktį laisvoje tėvų žemėje.

Didžiai Jus gerbiu ir nuosirdžiai Jūsų —
ADA ir BALS ARONAI

NEGALE DAMAS dalyvauti šiose sukaktuvėse iš tolimos ken-gūry žemės, linkiu "Tėviškės Ziburiams" dirbti, augti ir toliau skleisti šviesą Tėvynėje ir išeivijoje. Linksmų sukaktuvių darbuotojams ir svečiams! Aš pasistengsiu atvykti į sekančias sukaktuves. 1999 m. švenime laikraščio gyvavimo pusmį.

LEONAS URBONAS

NUOSIRDŽIAUSI lietuviški linkėjimai —
našių, darbingų, kultūringų "Tėviškės Ziburiių" savaitraščio
švyturiams!

ALGIRDAS GUSTAITIS

NEGALE DAMAS asmeniškai į minėjimą atvykti, siunčiu ge-
riausius linkėjimus leidėjams, redakcijai bei administracijai,
kad "Tėviškės Ziburii" ir toliau taip sėkmingai šviestų šiu laikų
suteimose, kol jos ims šviesti Tėvynės laisvės aušra, kaip prieš 90 metų
sušuito "Aušra", išskleidžiusi užgautos tautos neviltes ir sieloorto
tamsą.

Dėlo ant kapų, pelenų
Aš statyti paminklą turiu
Ne svajonių tuščių ir sapnų,
Bet galingos vilties žiburių!

Jūsų —
DR. ALF. ŠESPLAUKIS-TYRUOLIS

LINKIME "Tėviškės Ziburiių" vadovams ir redakcijai
geriausios sėkmės tolimesniuose darbuose.

DR. E. JASEVIČIOTĖ ir
Thunder Bay lietuviai

AR LEISIME RŪDYTI GINKLUI?

DR. JUOZAS GRINIUS

Šių metų vasarą per literatūrinės premijos iškilmes laureatas Juozas Kraliauskas, "Tautvilos" romano autorius, savo kalbą paskyrė lietuvių rašytam žodžiui išauginti. Įrodęs, kokią didelę reikšmę lietuvių tautai yra turėjusios knygos, išleistos tremtyje ar išeivijoje, laureatas savo kalbą baigė nurodymu, kad jau antras šimtmetis, "kai knyga yra lietuvių žirgas ir kalavijasis".

Tai labai teisingi žodžiai. Kas senovės lietuviams per keletą amžių buvo kovos žirgas ir kalavijasis, tas šios dienos lietuviui yra knyga su jos taktininku laikraščiu. Knyga tapo kalaviju todėl, kad lietuvių šiandien yra priversti grumtis dėl savo lietuviškos sielos kultūros ginklais. Tiesa, kad šalia knygos yra dar daugiausia kitokių civilizacijos priemonių, tačiau knygos kultūrinėje kovoje yra vienas pačių svarbiųjų patvariųjų ginklų, nes jose lietuviško žodžio išreiškiamą lietuvių intelektualinę ir iš jai esančią kultūrą.

Kai lietuvių jaunime nekarta pasigirsta balsai: "atskleiskite mums lietuvišką kultūrą, duokite ją", jiems visada būtų galima atsakyti: "Skaitykite lietuviškas knygas, ir ta kultūra pamažu jums atsiskleis pati". Tačiau šitaip jiems nedrąsu atsakyti, nes kiekvienas lietuvių rašytojas darbininkas žino, kad ir rimti žmonės išeivijoje lietuviškų knygų nedaug tekskito. Jie dažniau permeta žvilgsniu laikraštį, peržiūri žinias, bet dažnai nepastebi knygos: juk šis reikalauja šiek tiek laiko bei ištermės ir daugiau kainuoja negu laikraštis. O jaunimui nevienai atveju nereikia nei laikraščio. Todėl lietuviška knyga jaunuosiuose — tik atsitiktinis svečias. Bet jeigu ten ji — reta užklydėlė, tai kaip ji taps kalaviju kovoje dėl lietuviškos sielos ir lietuvių kultūros?

Tačiau ar šitokio nelinksmo

stovio nebegalima pagerinti? Ar galima leisti, kad vienos lietuviškos knygos pelytų sandėliuose, o kitos visai nebegalėtų išieiti iš spausdintųjų dėlių skaitytojų stokos? Atrodo, šį pavojingą stovį galėtų pagerinti mūsų laikraščiai. Bet ar jie supranta, kad lietuviškoji knyga tarp šiandieninės televizijos pramogų reikalinga ypatingo dėmesio? Deja, nevisi. Pastangas recenzijomis ir kritikos straipsniais aptarti naujas knygas tegalima pastebėti "Drauge", "Tėviškės Žiburiuose" ir iš dalies "Europos Lietuvyje". O kur kiti savaitraščiai? Juose knygų recenzijos — labai retas arba joks svečias. Jie dažniausiai pasitenkina mažesniu šriftu tepaskelbdami knygos bibliografinę metriką, jei leidėjas savo leidinį nusuntė. Be abejonės, ir tai paslauga skaitytojui. Bet to neužtenka, nes skaitytojas nori žinoti, kas tai per knyga. Tai jam tegali pasakyti platesnė ar siauresnė recenzija. Deja, jų jis retai te užtikina. Vieni laikraščiai teisingai, kad jų redaktoriai neturi laiko recenzijoms rašyti, o kiti nesiekia recenzentų iš šalies, kad nereikėtų jiems mokėti honoraro. Šitaip ir telieka bibliografinė metrika, išspausdinta smulkesniu šriftu nei pranešimas apie redakcijos pažįstamojo atostogas N. vasarvietėje.

Be jeigu mūsų laikraščiai nesidrovi po kelias skiltis paskirti linksmybų vestuvių arba šaunaus pobūvio aprašymams, tai ar jie negalėtų sugalvoti kitokių būdų padėti mūsų knygoms, jų rašytojams ir leidėjams? Ar jie negalėtų kiekvieną savaitę pastoviai skirti knygoms bent vieną laikraščio skiltį, kur būtų suminėta bent 10 paskiausiai išėjusių leidinių? Ir tai nebūtų kokia nors nekomerciška naujenybė, kurios reiktų gėdytis. Antai, Europoje kaipurie prancūzų ir vokiečių savaitraščiai turi geriausiai perkamų knygų skiltis arba puslankius, kur ta pati knygos metrika pakartoja ma keletą kartų, nes išskirti knygai iš 20-tos ar 12-tos vietos ir pirmąsias eiles pasiseka tik per keletą savaitių. Bet, pavyzdžiui, šitokia knygų skiltis, skaitytojas, reguliariais protarpiais matydamas senesnes ir naujas knygas, besivaržančias dėl pirmenybės, gali sekti jų rungtynes ir pats susigundyti vieną antrą knygą nusipirkti. Kodėl šitokia pastoviai knygų skiltimi nežadinanti lietuvių skaitytojo dėmesio?

Zinoma, lietuvių laikraščiuose pastoviai knygų skiltis ar puslankis netarnautų "bestsellerių" varžyboms, nes išeivijoje lietuviškų knygų nedaug teiseina. Tačiau mūsų laikraščiai išradęsi redaktoriai galėtų knygų skiltį padaryti kitaip įdomia. Jeigu jie patys nedrįstų ar nepajęgtų parašyti kelių eilučių apie naujas ir šiek tiek senesnes knygas, skelbiamas skiltyje, jie galėtų išspausdinti po dvi-tris eilutes nuomonių, kurias recenzentai buvo paskelbę kituose leidiniuose. Be abejonės, tai būtų galima ne tuojau po knygos pasirodymo. Bet kodėl tokių nuomonių trumpai nepaskelbti vėliau, jeigu laikraštis nori palaikyti knygą gyvą savo skaitytojų sąmonėje? Tačiau mūsų buklė reikią laikyti vis nenusikaltimui, kai laikraščiai apie lietuviškas knygas tylai, nors joms sukurti rašytojai yra paskyrę gal ne vienerius metus darbo.

Antai, praėjusios vasaros pradžioje JAV-se iš spausdintųjų išėjo dvi didelės lietuviškos knygos: Prano Naujokaičio "Lietuvių literatūros istorijos" I dalis (606 psl.) ir Anatolijaus Kairo istorinė trilogija "Karūna" (318 psl.). Ar apie jas lig šiol daug ką buvo galima išgirsti laikraščiuose? Be abejonės, šitokioms didelėms knygoms perskaityti reikia nemažai laiko, o jų recenzijoms parašyti gal dar daugiau. Tačiau ir be to kiekvienam rašto darbininkui aišku, kiek daug triūsio ir jas įdėjo jų autoriai. Mažiausia bent tai būtų galima pasakyti knygų skiltyje, skelbiant leidinį ir pakartojant jų bibliografinius duomenis, kol pasirodys recenzijos. Tik šioje skiltyje po knygos "metrika" reiktų skelbti taip pat kainą ir kur ta knyga galima nusipirkti arba užsisakyti, nes šiandien po pasauli išsklaidytiems lietuviams spausdinto lietuviško žodžio išsigijimas sudaro nelengvą problemą.

Taigi, jei lietuviška knyga šiandien yra tapusi panašiu ginklu, kaip senovėje buvo kovos žirgas ir kalavijasis, tai mūsų laikraščiai turi liautis žiūrėti į knygą kaip į prekę, kuri verta tik petito eilučių. Laikraščiai turėtų pajusti pareigą prisidėti prie to, kad minėtas lietuviškas ginklas nesurūdėtų.

Kanados baltiečių jaunimas aktyviai dalyvavo demonstracijoje prieš Australijos vyriausybės nutarimą pripažinti Pabaltijai sovietams. Nuotraukoje — grupė jaunuolių su originaliais plakatais Toronte

Akademinei skautijai 50 metų

FIL. JUOZAS DANYŠ

Akademinei Skautų Sąjūdį šiemet švenčia savo 50 metų sukaktį. Jai paminėti buvo surengtas studijinis suvažiavimas stovykla Dainavoje, išleista stambi monografija apie žymų lietuvių mokslininką, buvusį akademikų skautų garbės narį "Steponas Kolupaila". Čikagoje buvo surengtas minėjimas akademija spalio 19 d., koncertas-banketas — spalio 26 d. Be to, dar bus išleista istorinė Sąjūdžio apžvalga.

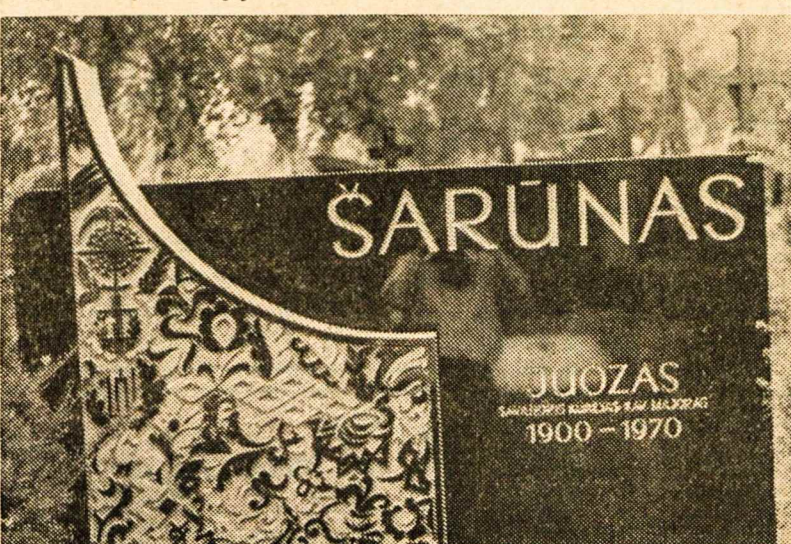
Akademinių Skautų Sąjūdį sudaro Akademikų Skautų Draugovė, Korporacija "Vytiš" ir Filisterių Skautų Sąjunga. Pirmieji du vienetai, galima sakyti, yra gyvastinga sąjūdžio dalis, nes jų nariai yra universitetų studentai. Filisteriai yra jau baigę universitetą. Vienas jų esminių tikslų yra remti Akademikų Skautų Draugovės ir Korp. "Vytiš" veiklą. Nemažai filisterių skaičius aktyviai dalyvauja ir bendrosios skautijos veikloje.

Jubilėjinis suvažiavimas

Jubilėjinis studijinis suvažiavimas stovykla įvyko rugpjūčio 26 — rugsėjo 2 d. d. Dainavoje (Manchester, Mich.), kuriame dalyvavo apie 150 narių ir 50 svečių iš 13 vietovių.

Studijinėje programoje buvo 16 paskaitų ir 2 simpoziumai, apimantieji įvairias lietuvių kultūrinio gyvenimo sritis: istorijos, lietuvių, meno, muzikos, politikos, sociologijos ir t. t. Iš jų minėtina J. Dainausko "Lietuvos istoriografija", kurioje prelegentas nurodė, kad daug istorinių žinių apie Lietuvą yra vengrų, turkų ir kitų jos kaimynų senosiose kronikose, kurios dėl kalbos neprieinamos dar nėra mūsų istorikų panaudotos. Taip pat minėtinos paskaitos: O. Briškytės "Čiurlionis", A. Tamošaičio "Lietuvių liaudies meno lobiai", arch. dr. A. Kulpos "Vilniaus barokas", I. Luškevičienės "Kas padeda lietuviškai šeimai?", prof. T. Remeikio "Modernizacijos įtaka tautiniam identitetui Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje", kun. dr. J. Kubiliaus, S.J. "Religinės, moralinės ir tautinės vertybės", prof. O. Valiukėnaitės "Dvi bevaivės žemės — T. S. Elioto ir A. Venclovos". Pastaroji palygino originalią poemą, parašytą anglų kalba, su Venclovos vertimu į lietuvių kalbą. Lietuvių kalbos turtingumas formomis ir žodynu įgalino vertėją padaryti poetiškai turtingesnę už originalą.

Suvažiavime nemažai laiko skirta lietuviškų audinių demonstravimui bei mokymui austi. Montrealio vyresniųjų skautų atstovės (Kristina ir Lilija Bendžiūtės, Lilija Jonelytė ir Irena Danytė) atsivežė keliolika lietuviškų audinių, neseniai išaustų Montrealyje, demonstravo ir mokė kaip austi lietuviškas juostas bei kilimus. Susidomėjimas buvo didelis, ir gausūs būrys stovyklautojų audė lietuviškus audinius.

Lietuvių kapinės Anapilyje prie Toronto yra daug meniškų paminklų. Čia matyti vienas tokių originalių paminklų

relingumo, visiško apolitiškumo, bet gilaus sąmoningo patriotiškumo ir studijuoti skautybę kaip pedagoginę auklėjimo sistemą, taikomą praktiniame gyvenime.

Kaikas iš dabartinės veiklos

Savotiškai nuostabu, kad akademinei skautijai jau sulaukė 50 metų, kurių 30 buvo gyventa už Lietuvos ribų. Tame laikotarpyje susilaukta didžiausio prieauglio. Per Sąjūdį perėjo apie 1.500 asmenų. Ir dabar dar reikiama kurti nors veiklą apie 400, kurių nemažai skaičius yra kultūrinį ir visuomeninį organizacijų vadovaujančiuose organuose. Akademinei Skautijos Leidyklos knygų klubas šiuo metu turi 210 narių.

Studentai skautai ir skautės tradiciškai stengiasi pirmiausia sėkmingai atlikti savo studijas, bet nemažai jų randa laiko dirbti ir Skautų Sąjungoje. Nors filisteriai pirmiausia yra tik mėėjai, bet nemažai jų skaičių matome ir Skautų Sąjungos įvairiose aktyviose pareigose.

1952 m. įsteigtas Vydūno vardo šalpos fondas, kuris paskolomis ir pašalpomis remia augtuočius mokslus einantį jaunimą. Fondo apyvarta per 20 metų pasiekė \$90.000. Per tą laiką paskolų išduota už \$45.000, jų grąžinta \$25.000. Pažymėtina, kad pagrindinis pajamų šaltinis buvo palyginti kuklių, lietuviškų kalėdinių atvirukų platinimas. Zinoma, čia įdedama nepaprastai daug neapmokamo savanoriško darbo ir tuo būdu iš centų sudaromi tūkstančiai dolerių. Tai tylos savanorių akademiku įnašas.

Prieš ketverius metus įsteigta Akademinei Skautijos Leidykla jau išleido ir išplatino 6 knygas (dvi jų yra didelės apimties). Jos veikia paremta savanorišku techninių redaktorių, korektorių ir administratorių darbu bei knygos klubo narių prunumeratomis.

Jubilėjiniam suvažiavime iškelta mintis pradėti dar vieną naują kultūrinį projektą.

1924 m. universitetas Kaune dar tebebuvo organizavimosi stadijoje. Steigėsi ir įvairios studentų korporacijos bei organizacijos. Tuo laiku vyravo tendencija steigti ideologines korporacijas ir dauguma iš jų turėjo politinių bruožų. Daug kas skeptiškai žiūrėjo į akademines skautų ir skautėlių draugoves įsteigimą. Pačioje Skautų Sąjungos organizacijoje toks vienetas nebuvo numatytas ir taip pat nebuvo žinomas kituose kraštuose. Kaikurioms išorinėms skautijos žymėms tų laikų Lietuvos visuomenei neatrodė suderinamos su vyresniu amžiumi, kaip trumpas kelnės, plačios skrybėlės, lazdos, skličių sistema ir skautiška išorinė disciplina. Net ir keliolika metų vėliau provincijos miesteliuose su tam tikru nusistėbėjimu buvo žiūrimi ir prof. S. Kolupailos, didelio skautijos skleidėjo, pasirodymus su trumpom kelnėmis ir baidarės irklų.

Akademinei skautijai iš gimnazijos ateidavo vyresnieji skautai, buvę vadovai, norintieji ir toliau laikytis skautiškos dvasios ir jos esminių principų. Akademines skautijos charakteris galutinai susiformavo tik po kelerių metų ir dviejų ar trijų esminių reformų. Skautiškoji korporacija tiksliai išryškėjo kaip noras laikytis skautiškos savitvardos, blaivumo, draugiškumo ir tolerancijos principų,

Imigracijos įstatymo projektas

Valstybės sekretorius J. Hugh Faulkner neseniai pateikė parlamentui naują projektą, pagal kurį Kanados pilietybės įstatymas taptų vienesnis, logiškesnis ir pastovesnis. Pagal naują įstatymą, visi padavę prašymus gauti Kanados pilietybę bus traktuojami vienodai, nežiūrint jų lyties ir gimimo vietos.

Pagal naują projektą, laukimo periodas Kanados pilietybei gauti sutrumpinamas nuo buvusių penkerių metų iki trejų metų. Tai liečia visus, norinčius gauti Kanados pilietybę, nekreipiant dėmesio į jų vedybinį ryšį. Kanados pilietybė gali būti atimama tik tada, kai yra įrodoma, kad ji buvo gauta apgaulingu būdu. Taip pat Kanados pilietybė yra automatiškai prarandama, gaunant kito krašto pilietybę.

Naujas įstatymo projektas taip pat duoda teisę pilietybės teismo teisėjams apklausti visus, prašančius pilietybės, apie gavimą, išlaikymą, grąžinimą ar atsisakymą nuo pilietybės. Betkoks pilietybės teisejo nutarimas gali būti ministerio ar prašančiojo apeliuojamas kreipiantis, į federacinį teismą.

Teisėjai taip pat gali pateikti savo rekomendacijas, pagal kurias ministeris arba ministrų kabinetas galės daryti savo sprendimus. Pavyzdžiui, pagal naują įstatymą, žmonos ar vyresnio amžiaus žmonės nebus atleidžiami nuo nemokėjimo kalbos, bet ministeris, pasigalėdamas, gali tą faktą ignoruoti. Panašios nuolaidos gali būti daromos dėl reikalaujamų bendrų žinių apie Kanadą.

Ministerių kabinetas turi pilną teisę suteikti pilietybę tiems, kuriems pilietybės neturėjimas gali sudaryti kokių nors nepatogumų arba sunkumų. Taip pat jis turi pilną teisę suteikti pilietybę asmenims, atsiliginant jiems už jų nuopelnus Kanadai.

Pagal naują įstatymą, pilietybė gali būti grąžinama buvusiems Kanados piliiečiams, kurie jau yra priimti Kanadon nuolatiniame apsigyvenimui ir yra išgyvenę šiam krašte vienerius metus. Moterys, praradusios Kanados pilietybę dėl vedybų prieš 1947 metus, kreipdamos

sios į ministerį, automatiškai gali ją atgauti. Šitas punktas liečia tas moteris, kurios iškėjo už svetimšalių prieš 1947 metus, kai pilietybės įstatymas buvo paskelbtas.

Vaikai, gimę užsienyje, dabar gali perimti motinos arba tėvo pilietybę, nežiūrint į tai, ar tėvai gyvena teisėtoje ar neteisėtoje moterystėje. Pilietybė pirmajai kartai yra suteikiama automatiškai, o antrajai kartai — reikalingas tik pareiškimas pilietybės išlaikymui ir įrodymas ryšių palaikymo su Kanada iki 28 metų amžiaus.

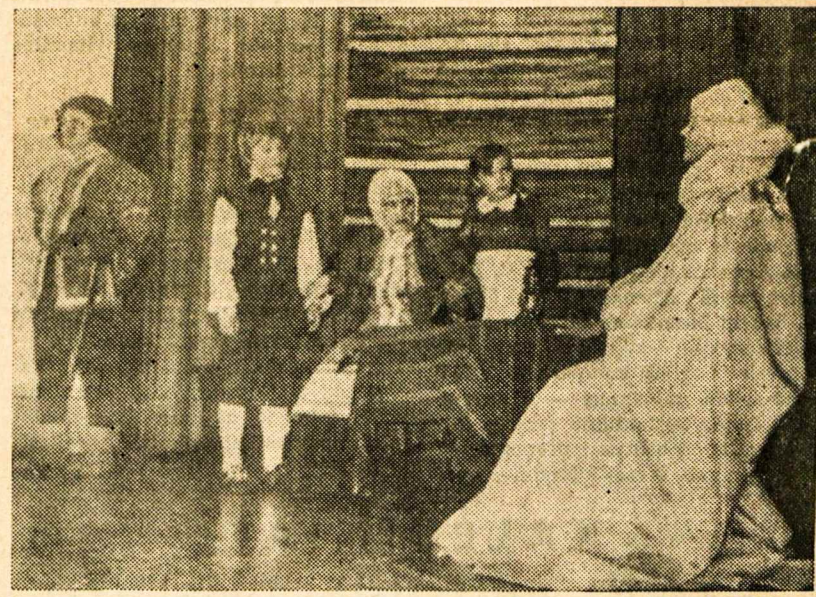
Naujasis įstatymas pripažįsta Commonwealtho piliiečių statusą visiems piliiečiams iš kitų Commonwealtho kraštų, nežiūrint į tai, ar jie yra britų piliiečiai (British subjects), ar ne. Tai apsaugos britų arba Commonwealtho piliiečių teises bei privilegijas, gautas pagal federacinius ir provincinius įstatymus.

Pagal naują įstatymą, legalus pilnatiesio amžius yra 18 metų vietoje buvusio 21 metų. Šitas pakeitimas leidžia jauniems imigrantams nuo 18 metų amžiaus prašyti Kanados pilietybės be tėvų leidimo.

Pašalinant daugelį kliūčių ir neaiškumų, esančių dabartiniame įstatyme, tikimasi, kad naujasis įstatymas paskatins Kanados pilietybės priėmimą. Šis paskatinimas yra tęsinys valstybės sekretoriaus nusistatymo toliau tęsti programą, kurios rėmuose praėjusiais metais buvo sudarytos sąlygos suinteresuotiems asmenims gauti informacijas bei pagalbą po darbo valandų. Taip pat jo iniciatyva yra suorganizuojamas specialiu kilnojimų skyrių, kurių tarnautojai registruoja asmenis, norinčius gauti Kanados pilietybę, jų pačių gyvenamose apylinkėse bei darbo vietose.

Reikalui esant, kreiptis: Veronica Seale, Ottawa (613) 992-6243.

Pabrėžiama, kad šis pranešimas, supažindinantis su naujuoju pilietybės įstatymu, dar nepakeičia esamo įstatymo. Naujasis pilietybės įstatymas įsigalios tik tada, kai jis bus oficialiai parlamento priimtas.

Hamiltono "Aukuras" vaidina Andersono pasaką "Sniego karalienė". Nuotraukoje — scena iš I veiksmo. Vaidina: K. Bungarda, E. Labuckas, Lina Verbičkaitė, R. Pleinytė, M. Kalvaitienė. Ši veikla aukuriečiai vaidins Toronto St. Lawrence Centre salėje lapkričio 11, pirmadienį, 1 v. p.p.

TERM DEPOSITS
INTEREST RATES
MORTGAGE LOANS
MONEY DRAFTS
SAFE DEPOSIT BOXES
SAVINGS ACCOUNTS
SAVINGS CERTIFICATES
BUSINESS LOANS

Kartais sunku žinoti, kaip geriausiai panaudoti savo pinigus, nes juk yra daug visokių sąskaitų, sistemų bei paslaugų. Atrodo, kad juse geriausiai gali susigaudyti tik bankinių reikalų ekspertas.

Čia jums pagalbą atneša Royal Bankas. Mes jau daugiau kaip 100 metų padedame žmonėms tvarkyti jų pinigus.

Taigi, galim suteikti kvalifikuotą pagalbą bei patarimą visais bankinio ir asmeninio pinigų tvarkymo reikalais.

Koks geriausias taupymo būdas? Kaip planuoti išlaidas? Kaip perversi pinigų namie likuosiems giminėms? Atsakymą gausite ne tik iš šiuos, bet ir visus kitus klausimus.

Užsikite jau šiandien! Tada sužinosite, kodėl Royal Bankas visoje Kanadoje yra vadinamas paslaugiu banku.

ROYAL BANK
the helpful bank

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SPAUDŽIA KRAŠTOTYRININKUS

"T2" 33-34 nr. jau esame rašę apie Sarūno Zukausko ir keturių jo bičiulių teismą š.m. vasario 18 — kovo 5 d.d., ryšium su šia byla darytą spaudimą kraštotyrininkams. "LKB Kronikos" 11 nr. pateikia ilgesnį sąrašą asmenų, nukentėjusių dėl kraštotyros ir religijos. Iš Kauno politechnikos instituto cheminės technologijos fakulteto buvo pašalintas aspirantas Jucevičius, iš statybos sa technikos fakulteto Albinas Jonkus, iš Kauno medicinos instituto — chirurgijos stomatologijos asistentas Remigijus Morkūnas, penktakursė studentė Levilija Mozerytė. Griežto papėikimo už bažnyčios lankymą susilaukė Kauno medicinos instituto šeštakursiai: Nijolė Murasikaitė, Virginijus Skabulskas ir Kazimieras Preikša. Saugumo komitete buvo tardomi: Kauno kraštotyros draugijos atsakingoji sekret. Margarita Sakalauskienė, ateista iš šių pareigų, Lietuvos liaudies buities muzėjaus darbuotojas Eligijus Morkūnas, Kauno M. K. Čiurlionio muzėjaus darbuotoja Audronė Piescekaitė, Kauno radio gamyklos darbuotojas Vilijus Semaška, Kauno pramonto projekto darbuotoja Jūratė Eitnariavičienė, Kauno endokrininių gaminių imonės atstovai Lukas Mackevičius ir Regimantas Kurlkietis. Iš šių kraštotyrininkų buvo reikalaujama pasirašyti pareiškimus, įpareigojančius nedalyvauti antisuviotineje veikloje. Jų elgesys svarstytas ir darbovietėse. Pramonto projekto darbuotojai, pasipikinę tokiu spaudimu, atidavė kraštotyrininkų pažymėjimus Kauno miesto komitetui ir išstojo iš Kauno kraštotyros draugijos. Vilniaus saugumo komitete panašiai buvo elgiamasi su kraštotyrininkais — Alfonsu Juška, Birute Butarskaite, Jonu Trinkūnu, Kimu Matuliu ir Kaziu Misium. Pastarasis susilaukė aštrių priekaištų už lietuviškų kryžių nuotraukų pasiuntimą užsienin.

JAUNIMUI PERSA LENINA

Vilniaus politinio švietimo namuose spalio 1 d. įvyko konferencija "Leninas, jaunimas, dabartis", susieta su V. Lenino vardo suteikimo komjaunimui penkiasdešimtmečiu. Vilniško komjaunimo centrinio komiteto I sekret. V. Baltrūnas skaitė pranešimą "Marksizmo-leninizmo mokyimo vaidmuo komjaunimo organizacijų veikloje komunistiškai auklėjant jaunimą". "Komjaunimo Tiesos" 193 nr. informuoja: "Jis pažymėjo, kad respublikos jaunimas, gliai suprasdamas Lenino mokyimo reikšmę, nuolat gina savo politines žinias, aktyviai dalyvauja įgyvendinant partijos iškeltus uždavinius. Daugiau kaip 60.000 jaunuolių šiandien pradėjo naujos mokslo metus komjaunimo politinio mokyimo sistemoje..." V. Baltrūnas taipgi džiaugiasi, kad šimtai tūkstančių okupuotos Lietuvos vaikai ir merginų dalyvauja lenininėje iškaitoje "Sovietų kompartijos XXIV suvažiavimo nutarimus — į gyvenimą". Taigi, ta lenininė iškaita tarnauja tik Maskvos propagandai. "Komjaunimo Tiesos" teigimu, kon-

ferencijoj taipgi buvo svarstomi lenininio partinio vadovavimo komjaunimui principai, lenininės nacionalinės politikos pergalė, komunizmo kūrėjų moralės principai ir komjaunimo XVII suvažiavimo praktinis nutarimų įgyvendinimas. Šios propagandinės konferencijos paskaitininkais buvo kompartijos ir komjaunimo darbuotojai, augstųjų mokyklų dėstytojai ir mokslininkai.

GRIOVIAI ŠIAULIUOSE

Šiaulietė N. Zdanavičienė rugpjūčio 14 d. laidėjo šaukiasi vilniškos "Tiesos" redakcijos darbuotojų pagalbą: "Rugpjūčio 14 dieną vos nenuskendo mano 6 metų duktė. Gerai, kad iškilusi spėjo įsikibti į lentą, kol atbėgė išgelbėjome. Tai jau antas kartas. Du kartus vaikas skendo ne kokiam nors ežere, o gliame, vandens sklindaname gatvės griovyje. Griovyys, iškastas 1973 metų liepos mėnesį, tebestovi atviras. Rašėme "Raudonosios vėliavos" redakcijai. Laiškelį išspausdinus, buvo pažadėta gatvę sutvarkyti pavasari, kai pradžius. Nesulaukė vėl rašėme. Ir ši kartą mus nuramino pažadais. Baisiai vasara, bet niekas ir nesiruošė kiti kars daryti..." N. Zdanavičienė netgi pateikia už gatvės sutvarkymą atsakingų dviejų statybos valdybų numerius. Atrodo, geriausia būtų tame griovyje išmaudyti tų valdybų viršininkus, o jei kuris ir nusęstų, nuostolio miestui nebūtų.

DAILĖ IR ATEIZMAS

Ateizmo muzėjumi paverstoje Vilniaus Šv. Kazimiero šventovėje savo grafikos darbų parodą surengė dail. Vytautas Jurkūnas, atsisakydamas šiam tikslui specialiai pastatytų Vilniaus parodų rūmų. Tokio keisto pasirinkimo priežastis atskleidžia parodą trumpai apibūdinanti kukli žinutė "Komjaunimo Tiesos" 196 nr.: "Joje eksponuojama apie 40 darbų antiklerikalinė tematika. Tai K. Donelaičio, D. Poškos, Lazdynų Peledos, Zemaiteis, P. Cvirkos, T. Tilvyčio kūrinii iliustracijos, grafikos lakštai, skirti Vatikano politikos kritikai. Parodoje taip pat eksponuojamos dailininko grafikos darbų reprodukcijos užsienio žurnaluose, pateikiamas informacinė medžiaga apie V. Jurkūno kūrybinį kelią." V. Jurkūnas bene bus pirmasis lietuvis dailininkas, atidavęs duoklę Maskvos atkakliai peršamam ateizmui specialia savo darbų paroda. Matyt, neveltui jam buvo suteiktas Sovietų Sąjungos "liaudies dailininko" titulas.

AUKSO MEDALIS

Aukso medalį rudens mugėje Cekoslovakijoje, Brno mieste, laimėjo vilniečių sukurtos labai tikslios universalios krumpļlariacij frezavimo staklės. Jų kūrėjai — Z. Lyndas, J. Patumsis, A. Kazlauskas, A. Rupainis, V. Mudėnas, Č. Bagdzevičius, K. Pesliakas, dirbantys Eksperimentinio metalo pjovimo staklių moksline tyrimo instituto Vilniaus skyriuje. Tai yra jau trečias vilniečių aukso medalis, laimėtas už lietuviškas stakles tarptautinėse mugėse bei parodose.

V. Kst.

KALEDINIAI DOVANA SIUNTINIAI I LIETUVA

Prieš sudarydami dovany siuntinius savo giminėms Lietuvoje, nepamirškime pasiųsti žemiaciu išvardintų prekių, kurios yra ten ypač naudingos ir pageidaujamos.

Stora "crimplene" medžiaga su ornamentais; tinka moterų eilutėms arba suknelėms; 1 jardas	\$ 6.00
Lygi "crimplene" medžiaga suknelėms, 1 jardas	\$ 5.40
"Crimplene" medžiaga su blizgučiais, 1 jardas	\$ 7.80
(Crimplene medžiagos galima siųsti iki 8 j. viename siuntinyje)	
Geriausią vyriškią eilutę angliška medžiaga, 3/4 jardo	\$50.00
Labai gera eilutė angliška medžiaga, 3/4 jardo	\$43.00
Moterų apsiaustams medžiaga, stora, vilnonė, 3 jardai	\$30.00
Minko kailis moteriškam apsiaustui	\$50.00
Nailono kailis moteriškam apsiaustui, 3 jardai	\$36.00
Vyriški arba moteriški užsegami megztukai (cardigans)	\$16.50
Vyriški nailono marškiniai	\$ 9.50
Sulankstomi lietsargiai, labai geri	\$ 8.00
Vilnonės gėlėtos skarelės arba "Cashmilon" skarelės su blizgučiais	\$ 7.20

Prilimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų tokiom prekęm, kurių iš čia negalima pasiųsti. Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui "Olimpia" rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu. Sudarome testamentus, administruojame nuosavybės, persiunčiame palikimo prekęmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Tel. 01-739-8734 arba 01-460-2592

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

SUDBURY, ONTARIO

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba lapkričio 23, šeštadienį, 130 Froot Rd., ukrainiečių salėje rengia laisvės kovotojų minėjimą. Programa atliks Montrealo vyrų oktetas, vadovaujamas Mrs. Roch, sol. A. Keblys, vietinė "Ramunėlė" ir kt. Bus šokiai ir bufetas. Pradžia 6.30 v.v. Jei numatytas projektas "Lietuvių festivalis" pavyks (paaiškės vėliau ar bus pranešta), rengsime tautinio meno dirbinių, paveikslų, lietuvių spaudos, lietuviško maisto parodą ir kt. Visus tautiečius kviečiame dalyvauti, pasikviesti svečių. Tikimės, kad daug dalyvių bus ir iš kitų etninių grupių.

Apylinkės valdyba

A. a. PRANAS GRISKONIS, 60 m., staiga mirė nuo širdies smūgio. Gi-

mės Siemeniškių kaime, Miroslavo parapijoje, Alytaus apskrityje. Pulkio liūdinčia žmona Liucija ir dukterį Zita; Lietuvoje yra likę du broliai ir šešios seserys. Sudbury dirbo INCO imonėje. Buvo taikaus būdo ir draugiškas. Aktyviai dalyvavo lietuviškoj veikloj, uoliai lankė lietuviškas pamaldas ir priklausė "T2" skaitytojų šeimai. Į laidotuvių koplyčią ir šventovę atėjo daug tautiečių ir švėitimausių pasakytų patikutinio sudiev. Palaidotas lietuvių kapinėse prie Toronto. Prie duobės religines apeigas atliko kun. J. Staškus. Dalyvavo daug buvusių sudburyškių, kurių vardu paskutinį atsisveikinimo jautrų žodį tarė K. Daunys. Visi Sudburyje dalyvavusieji laidotuvsė buvo L. Griškonienės pa-

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius maloniai kviečia visus Hamiltono ir apylinkių

lietuvius gausiai dalyvauti

VAJAUS UŽBAIGIMO BALIJE

lapkričio 9, šeštadienį, Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.

PROGRAMOJE:

- abiturientų pagerbimas
- solistė J. Sriubiškienė
- Hamiltono teatras "Aukuras"
- loterija ir laimės staliukai
- baras ir turtingas valgiais bufetas
- šokiams gros puikus orkestras, vad. J. Vaičiaus.

Pradžia 7.30 val. vak.

IEJIMAS — \$3.00, studentams ir pensininkams — \$1.50

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius

EDMONTON, ALTA.

BALTIEČIŲ FEDERACIJOS INICIATYVA rugpjūčio 18-25 d.d. netoli Banffo, prie Exshaw miestelio, įvyko Kanados baltiečių jaunimo stovykla. Pagrindinė rengėjų mintis — supažindinti vakarų baltiečių jaunimą ar jo atstovus su rytų Kanados baltiečių jaunimu bei padėti jam pasciələti savąją kultūrą. Ta proga buvo surengti du koncertai kanadiečių publikai Banffe, o stovykloje įvyko tautinio pobūdžio paskaitų bei diskusijų, liečiančių kiekvienos tautos istoriją, kalbą, meną bei papročius. Taip pat buvo surengta bendra ekskursija į Columbia Ice Fields ir Lake Louise. Norintieji turėjo progos pasidžiaugti kopimu į kalno viršūnę (mountain climbing), pailkuoti laiveliais ar baidarėmis sraunioje kalnų upėje, pajodinėti arkliais nuostabią gražioje gamtos aplinkoje, kuri priklauso stovyklos šeimninkams — YMCA organizacijai.

Stovykloje dalyvavo 190 jaunuolių iš įvairių Kanados vietovių. Edmontono baltiečiams atstovavo 18 latvių, 14 lietuvių ir 3 estų kilmės jaunuoliai. Stovyklos administracijoje ypač daug pasidarbavo edmontonietis Algis Dudaravičius. Tai gražus kultūrinis darbas, kuris pareikalavo iš rengėjų daug pastangų, laiko bei pasišventimo, bet davė daug džiaugsmo, patyrimo bei inspiracijos mūsų jaunimam baltiečių atžalynui.

KUN. IZ. GRIGAITIS, dabar gyvenantis Vankuveryje, žada aplankyti Edmontono lietuvius š.m. lapkričio 9-19 d.d. ir atlaikyti lietuviškas pamaldas Edmontono Lietuvių Namų koplyčioje. Ta proga L. Namų direktoriai lapkričio 9, šeštadienį, ruošia pobūvį-šokius, o sekmadienį, tuojau po pamaldų, šaukia virsutinį susirinkimą. Numatoma rimtai padiskutuoti L. Namų likimo klausimą. Visi prašomi dalyvauti.

Dobilas

Delhi, Ontario

"ROTARY" KLUBAS savo metiniame bankete, kurio pelnas skiriamas klinikos įrengimui Delhi miestelyje, yra paskyręs daug vietos lietuviams: pasirodymui su savo tautiniais šokiais, spaudos ir rankdarbių parodėlei, tautiniais valgiais ir jaunimo debutantėms. Visi jausimne pareigą dalyvauti ar, rengėjų prašomi, padėti, nes čia atstovaujame savo kraštui kanadiečių ir kitataučių tarpe. Banketas įvyks lapkričio 15 d., 6.15 v.v., Delhi vokiečių salėje.

VIETOS MEDZIOTOJAI siemet buvo labai sėkmingi briedžių (moose) medžioklėje Kanados šiaurėje. Dalyvavo trys grupelės, ir visi grįžo su laimikiais. Štai laimingieji: V. Radauskas grupėje su G. Rugieniu, A. Budreika su B. Dirse, A. Augustinavičius su dukra ir žentu Jurkuvėnais. Siemet šie laimikai buvo naudingi ne tik sportui ir malonumams, bet ir kovai su infliacija. Kor.

St. Catharines, Ont.

VILTĖ ZUBRICKAITE, šių metų Niagaros pusiasalio vynuogių šventės karalaitė, buvo pakviesta į Torontą dalyvauti ten suruoštoje kitoje vynuogių šventėje, kurioje ji turėjo privilegiją karūnuoti šos šventės karalaitę. Viltė jau baigė gimnaziją ir įstojo į universitetą.

LENKAI SURENGĖ didelį suvažiavimą, užtrukusį kelias dienas. Iš Londono Anglijoje atvyko lenkų tremties vyriausybės min. pirmininkas dr. A. Urbanskis. Iš visų kitų tautybių tik vieni lietuviai buvo pakviesti į iškilmes, bet jie nedalyvavo, nes tam dar nėra atėjęs laikas. Pavergtų tautų organizacija svarstys lietuvių atstovo pasiūlymą, kad šios organizacijos atstovai ateitų į tautybių svarbesnius minėjimus. Visu, ypač lenkų, nuomonė yra ta, kad reikia atidėti senus gincius ir jungtis visom pavergtom tautom prieš jų pavergiją Sovietų Sąjungai.

"IRONIJA" — pavadino trumpą vedamąjį "Standard" laikraštis, aprašdamas sovietų Brežnevo senesniai pasakytą kalbą, reikalaujančią, kad Izraelis pasitrauktų iš užimtų arabų žemių. Laikraštis nurodo, kad kalba buvo pasakyta Kišeneve, Besarabijos sostinėje, tos Besarabijos, kurią Sovietų Sąjunga užgrobė antrojo pasaulinio karo metu. Kor.

kviešti užkandžių į J. Remeikio restoraną. Už velionį užprašyta daug Mišių.

— M. Stepšytė įstojo į Sudburio universitetą. A. Kruckaitė įstojo į Cambrian kolegiją. Abi Sudbury gerai baigė Marymount kolegiją. K.A.S.

HAMILTON

ŠALPOS FONDO VAJAUS užbaigimo balius paruošiamieji darbai sklandžiai eina pirmyn. Komitetas tikisi, kad hamiltoniečiai ir apylinkių lietuviai šį šalpos darbą parems gausiu dalyvavimu. Programoje pasirodys sol. J. Sriubiškienė iš Toronto ir Hamiltono "Aukuras". Taip pat bus abiturientų pristatymas. Visi baigusieji XII gimnazijos klasę kviečiami registruotis pas komiteto vicepirm. K. Norų telefonu 383-6597. Bus turtinga loterija ir laimės staliukai. Šokiams gros puikus orkestras, vad. J. Vaičiaus. Tad visi skirkime lapkričio 9 d. vakarą šalpai. J.P.

APYLINKĖS VALDYBOS ŽINIOS

KLB Hamiltono apylinkės valdybos nariui J. Kareckui pasitraukus iš iždininko pareigų ir dviem rinkimams kandidatam atsisakius, valdyba pakvietė Otoną Stasiulį perimti iždininko pareigas.

Ryšium su valdybos pasikeitimu kiek pavėluotai buvo išsuntinėti laiškeliai ir čekių blankai solidarumo mokesčiui. Šiais metais apylinkės valdyba turėjo ypatingai daug išlaidų. Birželio išvežimų minėjimas, rengtas su latviais ir estais (vadavo lietuviai), turėjo padengti nemažas išlaidas ryšium su lietuvių atlikta programa ir kalbėtoju. Išlaidų taipgi pareikalavo reprezentacija tautybių festivalyje ir daugiakultūrio centro atidaryme, įvairios aukos jaunimo ir kultūrinėms grupėms.

Atsižvelgiant į tas nepramatytas išlaidas, kurios ištuštino v-bos iždą, paskutiniame posėdyje v-ba nutarė pakelti solidarumo įnašą iki \$4 metams. Už dvejus metus — \$8. Tai juokingai mažą sumą, turint galvoje, kad bendruomenės valdybos pajamos daugiausia ir susidaro iš solidarumo įnašų (atidavus tam tikrą dalį krašto valdybai). Pakelti solidarumo įnašą privertė ir tai, kad Hamiltono lietuviai yra kviečiami įrengti savo parodą bei lietuvišką sodybą daugiakultūriame centre. Tai būtų vienintelis tokios rūšies "muzėjus" visoje Kanadoje ir geriausia proga iškelti ir parodyti savo tautos meną tūkstančiams kanadiečių ir kitų tautybių žmonėms. Būtų liūdna, jeigu mes negalėtumėm išnaudoti tos rengtos progos dėl lėšų stokos. Tai didelis projektas, kuris pareikalaus keleto tūkstančių dolerių.

Todėl apylinkės valdyba kreipiasi į visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius, prašydama pakauti keletą dolerių įrengimui lietuvių sodybos daugiakultūriniam centre. **Valdyba**

LIETUVIŲ EVANGELIKAI liuteronai Vėlinių pamaldas turės lapkričio 3, sekmadienį, 4 v.p.p., Faith Lutheran šventovėje, 1907 King E. Pamaldas laikys kun. A. Žilinskas. Informacijų teirautis pas O. Stasiulį 528-2055.

VYSK. M. VALANČIAUS lit. mokyklą aplankė salezietis kun. J. Sulcas iš Brazilijos. Mokiniams parodė skaidrių ir papasakojo apie Brazilijos lietuvių gyvenimą. Sekmadienį AV šventovėje atnašavo Sv. Mišias ir pasakė pamokslą. Per pamaldas buvo renkamos aukos Brazilijos lietuviams studentams.

G. E. JASEVICIAI yra pirmieji hamiltoniečiai, pradėję atostogavimą sezoną Floridą. Jie ten aplankė daugelį vietovių ir savo pažįstamų. Po 3 savaitių grįžo Floridos saulės gražia įdegtinti.

Elektros rangovas

Atom Electric Co.

Atlieku visus elektros įrengimo darbus • 328 DUPONT ST. • Tel. 923-7194 • Namų 766-8372
Toronto, Ontario
Savininkas A. ČEPONIS

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalio šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. patalovų drauda.

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$500.000

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) — 6%
santaukas — 9¼%
term. depozitus 1 m. 10%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas .12%
nekiln. turto pask. 11½%

Mėsos ir purkšas dėros gaminiai

Skanėstai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

- GUELPH LINE prie PROSPECT,
- BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE,
- HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVOS SUSOVIETINIMĄ paskutinėje "Encyclopedia Britannica" laidoje praneša Ročesterio universiteto prof. dr. Antanas Klimas. Skaitytojams ji pristatoma tik kaip "Lithuanian Soviet Socialist Republic", kai tuo tarpu ligišiolinėse laidoose buvo vadinama Lithuania. Masškai tarnaujanti propagandinė darba atliko Vilniaus Mokslių Akademijos atstovas Kazimieras Meškauskas, prie savo vardo bei pavardės sovietiniu stiliumi pridėjęs ir tėvo vardą. Prof. dr. A. Klimas rašo: "Tai yra baisus reiškinys — daug blogesnis negu kai kurios Maskvos įkvėpimu angliškai parašytos brošiūrėlės. Duodama čia kiek geografijos, o likutis — grynai sovietiškas pasigyrimas, operuojant statistiniais ekonominiais skaičiais. Nieko apie Lietuvos istoriją, kalbą, kultūrą, tautosaką, literatūrą, muziką, meną ir pan. Jokios bibliografijos. Tiesiog siaubas ima..." Siek tiek žinių apie Lietuvą istorija pateikiama kitame skyriuje — "History of Baltic States", apie lietuvių kalbą užsimenama straipsnyje "Baltic Languages", apie literatūrą — surizguosime rašinyje "Literature". Prof. dr. A. Klimas siūlo organizuotomis pastangomis reikalauti šio politinio šlamšto pašalinimo iš žymiosios enciklopedijos puslapių.

AMERIKOS LIETUVIŲ VII KONGRESĖ Čikagoje, kurį surengė ALTA, dalyvavo 414 atstovų ir daugiau kaip pora šimtų įsiregistruavusių svečių. Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta apie \$9000. Amerikos Lietuvių Tarybos naująją valdybą sudarė: Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos atstovai — dr. K. Bobelis ir kun. A. Stašys, Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos — J. Skorubskas ir dr. J. Valaitis, A.L. Tautinės Sąjungos — T. Blinstrubas ir A. Trečiokas, LR Katalikų Susivienijimo Amerikoje — dr. V. Simaitis, SLA — P. Dargis, Lietuvių Katalikų Moterų Tarybos — E. Vilimaitė, Sandaros — dr. K. Sidlauskas ir T. Kuzienė, Lietuvos vyčių — A. Pakalniškis, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio — E. Smilgys, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos — V. Šimkus.

AMERIKOS BIOGRAFINIO INSTITUTO redakcinė taryba paskyrė žymenį vysk. V. Brižgiui ir pranešė, kad jis bus įtrauktas į enciklopedinio pobūdžio leidinį "Community Leaders and Noteworthy Americans", kuris bus išleistas JAV dviejų šimtų metų sukakties proga.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ir Spaudos Tarybos posėdyje Buenos Aires buvo perskaityta Kanados lietuvių "Aušros kvarteto" vadovės V. Tautkevičienės padėka už gražų priėmimą, Australijos atstovybės pranešimas, kad Argentinos lietuvių protestas yra peršistas premjero G. Whitlamo vyriausybei. Apie anglų kalbą išleista "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" rinkinį kalbėjo kun. A. Steigvila. Ši knyga jau verčiama ispanų kalbon ir bus atspausdinta dvisavaitraščio "Laikas" spaustuveje. Su pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalais supažindino A. Kisieliūtė, V. Barzdžius, N. Zaviackaitė ir J. Baltrūnas. Siūloma sudaryti bendrą jaunimo ir organizacijų komitetą kongreso ruošos darbams. Jų rūpinūsi ir kongresa globotų ALOS Taryba. Galutinis sprendimas bus padarytas sekantiame jaunimo susirinkime.

Australija

AUSTRALIJS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS savaitraštis "Mūsų Pastogė" ir darbiečių premjero G. Whitlamo paskelbtą Pabaltijo išdavimą Sovietų Sąjungai reagavo specialia laida rugpjūčio 19 d., vidinius ketu-

WINDSOR-DETROIT

DU RENGINIAI Tų abiejų vietovių lietuvių gyvenimas ir veikla yra tikras unikumas bendrojoje veikloje. Abi kolonijas skiria valstybinė siena, bet jos artimai bendrauja ir viena kita remia. Rasime tautiečių, gyvenančių Kanados pusėje, kurie dainuoja ar šoka detroitiečių meninio gyvenimo stūry, o ką jau bekalbėti apie dalyvavimą įvairiuose renginiuose. Vieni lankosi pas kitus, remia visas pastangas, lyg tos sienos visai nebūtų. Kaikas tvirtina, kad Detroitas ir Windsoras tai maždaug kaip Kaunas ir Alekostas — vien tik upės skiriami kaimynai. Menki, labai menki tie sienos peržengimo formai (tiltai ar tuneliai) — jie nesudaro jokių kliūčių abipusiam bendravimui.

Šiais žodžiais windsoriečių ir apylinkių tautiečiai kviečiami atkreipti dėmesį į du renginius, kurie, detroitiečių manymu, verti dalyvauti ir pamatyti. Tai tradicinis balius, ruošiamas lituanistinės "Žiburio" mokyklos, ir madų paroda, ruošiamą skautų filiterių. Pelnas skiriamas naujam Kultūros Centriui prie Dievo Apvaizdos parapijos ir lituanistinei mokyklai. Pirmasis parengimas įvyks lapkričio 9 d. Kultūros Centre. Programoje — R. Babicko oktetas ir sol. I. Grigaliūnaitė iš Klevelando. Toje pačioje vietoje lapkričio 23 d., 7.30

ris puslapius atspausdindamas anglių kalba. Juose pateikiami G. Whitlamo ir jo užsienio reikalų ministro ankstyvesnieji laiškeliai, užtikrinantys Pabaltijo nepripažinimą sovietams, Molotovo ir Ribbentropo 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoj pasirašyta sutartis Baltijos valstybėms pasidalinti. Šią medžiagą papildė ALB vadovų pareiškimai, Australijos laikraščių ištraukos, Lietuvos ir Estijos istorijos pagrindiniai metmenys. Angliškieji "MP" puslapiai Australijos politikams bei visuomenininkams išryškino premjero G. Whitlamo politinio žingsnio klaidingumą ir gėdingumą.

Britanija

MANČESTERIO LIETUVIŲ SOCIALINIS KLUBAS paminėjo 25 metų veiklos sukaktį, susieta su naujų patalpų įsigijimu 1949 m. sausio 8 d. Po pirm. V. Bernatavičiaus įvadinio žodžio minėjimo dalyvius su klubo istorija supažindino A. Kubilinskas. Pasirodo, lietuviai Mančesteryje pradėjo kurtis jau XIX šimtmečio pabaigoje ir 1905 m. įsigijo užiegos namus. Taigi, lietuvių klubo istorija matuotina beveik 70 metų. Dabartinis klubas yra gražiai sutvarkytas, turi puikią biblioteką ir skaityklą. Sukakties proga klubą raštu sveikino Lietuvos atstovas V. Balickas ir D. Britanijos Lietuvių Sąjungos pirm. S. Kasparas, žodžiu — Bradfordo "Vyčio" klubo pirm. S. Grybas, DBL Sąjungos tarybos narys A. Butys, kun. V. Kamaitis, DBL Sąjungos Rochdale pirm. D. Banaitis, LVS "Ramovės" Mančesterio skyriaus pirm. K. Murauskas, sekmadieninės mokyklos ir skautų tėvų komiteto pirm. V. Kupstys, DBL Sąjungos Mančesterio pirm. A. Jaloveckas. J. S. Medžiokainis "T2" atsiųstame trumpame pranešime primena, kad sukakties proga buvo išleistas "Šiaurinės Anglijos Lietuvių Biuletenis" 23 nr., paruoštas S. Lauruvėno, su klubo istorija ir veiklos nuotraukomis.

Prancūzija

RAYMOND SCHMITTEIN mirė Paryžiuose rugsėjo 30 d. Velionis yra buvęs prancūzų kalbos dėstytojas Vytauto D. universitete, bendradarbiavęs "Židinį", "Karde", "Mūsų Zinyne". II D. kare jis dalyvavo kaip Prancūzijos generolas, pokaryje buvo paskirtas Prancūzijos okupuotos Vokietijos dalies švietimo komisijos pirmininku. Čia jis labai daug prisidėjo prie Freiburgo taikomosios dailės instituto įsteigimo. Globojo lietuvius dailininkus, organizavo jų parodas, sudarė apie 2

ETNINĖS SPAUDOS EKSKURSIJA

Ontario Etninės Spaudos Sąjungos valdyba surengė ekskursiją Ošavon. "T. Žiburiams" joje atstovavo R. Birgelytė ir V. Matulaitis. Čia spaudinime tos ekskursijos išpušius.

S.m. rugsėjo 14 d. įvyko etninės spaudos atstovų kelionė į Ošavą, maždaug 40 mylių nuo Toronto. Važiavimas į Ošavą, nes tą dieną prasidėjo "Autofest" — kasmetinė šventė. Šiais metais ji buvo ypaci svarbi, nes atžymėta Ošavos miesto 50 metų sukaktis.

Ošava pradėjo steigti maždaug 1794 m., kai Benjaminas Wilsonas įsikūrė prie Ontario ežero krantų ir apsisitojo daugiausia ateivių iš Amerikos ir kitų Kanados vietovių. 1842 m. paprašyta pašto būstinės ir išrinktas indėnškas vardas — "Oshawa" (vieto ant upelio, kur valtelė pakeista dėl takelio). Dabar Ošavoje gyvena maždaug 100,000 gyventojų.

Su šia Ošavos istorijos dalimi ekskursijos dalyviai susipažino vos atvykę į miestą. Miesto rotušėje pasitiko palydovas p. Čekuta ir šio miesto "Chamber of Commerce" tarnautojas. Be miesto rotušės, teko aplankyti McLaughlin biblioteką, meno galeriją ir Durham College. Bibliotekoje yra įvairiomis kalbomis knygų, deja, lietuvių kalba nerasta nė vienos.

Vartant įvairias brošiūras apie Ošavą, dėmesį tenka atkreipti į Parkwood. Tai nepaprasto dydžio ir grožio rūmai, kur dar neperseniai gyveno garsusis McLaughlin — "General Motors" atstovas, miesto tarybos narių. P. Potticary pasveikino atsilankiusius, o Ontario Etninės Spaudos Sąjungos pirm. V. Mauko įteikė burmistrui knygą apie šią federaciją (knygą taip pat įteikta miesto bibliotekai, Durham College bei kitiems).

Kadangi šiuo metu nebuvo galima aplankyti "GM" įmonės, atstovas trumpai, įdomiai papasakojo, kaip prasidėjo ir išaugo automobilių gamykla Ošavoje. Tuoj po pietų bent iš lauko pamatėm "GM". Tai antroji istorijos pamoka, kur teko suprasti, kiek įtakos šį bendrovė turėjo miesto augimui. Dabar "GM" dirba apie 15.000 darbininkų.

Popietinė ekskursijos programa įgalino pajusti, kad Ošava nėra tipiška anglosaksiškas miestas, bet tikrai daugiakultūris. Aplankėm įvairių etninių grupių šventoves, sales, klubus. Šios susirinkimo vietos dar tebeturi narių, bet beveik visur nusiskūsta, bet negalėjo atvykti dėl Vankuverio darbininkų streiko. Jo pavaduotojas

perskaitė paruoštą tekstą. Ministeris jame pabrėžė, kad etninė spauda atlieka svarbų darbą — paruošia naujus Kanados gyventojus įsikūrimui ir informuoja paskiras etnines grupes, kaip jokia kita agentūra negalėtų padaryti. J. Munro apgailestavo dr. Haidas išskyrimą iš ministerių kabineto, bet užtikrino, kad jo pradėtas darbas bus tęsiamas. Taip pat pabrėžė, kad daugiakultūrinė politika nėra pavojus, kad jos bus laikomasi ir toliau.

Etninei spaudai esą tenka didelė atsakomybė perteikti savo skaitytojams informacijas apie įvairias valdžios programas. Kaip ir praėjusiais metais, bus skelbiami etninė spaudoj įvairūs pranešimai. Numatoma išleisti \$250.000 minėtam tikslui. Taip pat įteiktas čekis V. Mauko Etninės Spaudos Federacijos suvažiavimui rengti Vankuveryje.

Atsiųsta paminėti

Knights of Lithuania 1959-1974 National Convention. Lietuvos vyčių 61-mojo suvažiavimo Detroito leidinys.

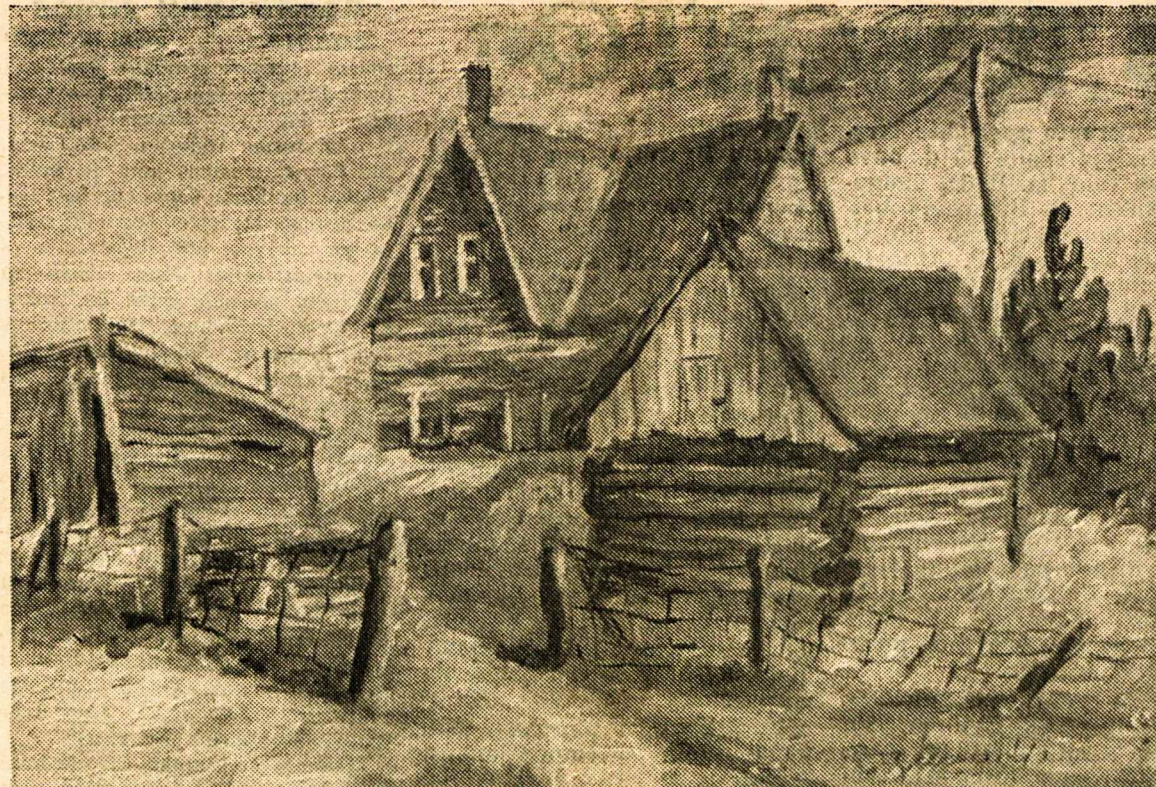
Marija Saulaitytė, SESTOJI DAINA. Poezija, dedikuota Vilniui. Viršelis — dail. Alfredo Stanevičiaus. Spaudė Nida Londone. 1974 m., 78 psl. Kaina — \$3.00. Tai ketvirtoji autorės poezijos knyga. Kitos: "Kaimas nutylis", 1967 m.; "Viena saulė danguje", 1971 m.; "And You" (anglų kalba), 1972 m.

DAINORA JUOZAPAVIČIŪTĖ, šiemet Toronto universitete baigusi sociologiją ir geografiją bakalauro laipsniu labai gerai pažymiais (A standing). Tiesia studijas miestų planavimo srityje. Yra baigusi Loretto mergaičių akademiją Hamiltone ir šeštadieninę lietuvių mokyklą (10 skyrių). Dalyvauja lietuvių studentų klubo veikloje, gyvai reikšiasi ateitininkų organizacijoje. Keletą vasarų dirbo ateitininkų stovyklose ir vienerius metus mokytojavo Hamiltono šeštadieninėje mokykloje.

V. Balsienė garsėja savo darbais talkomojo meno srityje. Jos kūrinį paroda rengiama lapkričio 2-3 d.d. mažojoje Anapilio salėje

Šiame paveiksle R. Žiuraitienė vaizduoja Kanados šiaurės kampelį. Kanados šiaurė — jos pamėgtoji sritis. Lapkričio 2-3 d.d. jos tapybos paroda rengiama Anapilio salėje

Ukrainiečio paskaita apie Lietuvą

A. KANTAUTAS

1974 m. rugsėjo 4-7 dienomis Banff, Albertoje, įvyko tarptautinė konferencija, kurioje surengė Kanados Jungtinių Valstybių ir Didžiosios Britanijos draugijos Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos kraštams tirti. (The American Association for the Advancement of Slavic Studies; The British National Association for Soviet and East European Studies; The British National Association for Soviet and East European Studies; The British Universities Association of Slavists; and the Canadian Association of Slavists).

Delegatų ir svečių buvo apie 1000 iš daugelio kraštų, įskaitant ir Sovietų Sąjungą su jos satelitais. Paskaitos ir diskusijos buvo padalintos į penkias pagrindines grupes, būtent: ekonominę ir visuomenę, tarptautinius santykius, istoriją, kalbą ir literatūrą, auklėjimas bei mokymą, filosofiją ir religiją.

Lietuvą tiesiogiai palietė dvi paskaitos, skaitytos lietuvių. Pirmoji buvo: "Religiniai protestai Sovietų Sąjungoje: Lietuvos katalikai". Ją skaitė dr.

Bohdan R. Bociurkiw iš Carlton University, Ottawa, Ont. Jis yra politinių mokslų profesorius. Jo ypatingai mėgstama ir gerai žinoma sritis yra studijos apie religijos būklę už geležinės uždangos. Per eilę metų sekdamas spaudą jis surinko pakankamai medžiagos ir apie tikinčiųjų būklę Lietuvoje. Jis man davė savo paskaitos santrauką ir leido panaudoti lietuvių spaudoje.

Paskaitoje dr. B. R. Bociurkiw nagrinėja protestų esmę, raidą bei priežastis Lietuvoje, vienintelėje šiuo metu Sovietų Sąjungos respublikoje, kur piliečių dauguma yra katalikai.

Nuo 1968 m. analizuodamas lietuvių katalikų spaudą iš anapus uždangos ir užsienyje, autorius priėjo išvadą, kad priežastys, kurios sukėlė kunigų bei tikinčiųjų protestus, yra šios:

1. Sovietų administracinių potvarkių bei įstatymų suvaržymai, draudžiant pilnai atlikti religines apeigas, mokyti vaikus religijos ir katekizmo, dalyvauti vaikams religinėse apeigose, nustatymas dvasinės seminarijos auklėtinį skaičiaus, trukdymas laisvos kunigų ir vyskupų veiklos, religinės spaudos suvaržymas ir pagaliau trukdymas atnaujinimo ir naujų maldos namų statybos.

2. Religijų kulto įgalotinio prie ministerių tarybos prievartinis aiškinimas ir pritaikymas ankščiau minėtų suvaržymų katalikų gyvenime, laužant sąžinės laisvės garantijas, pripažintas tarptautinių sutarčių ir pačių sovietų įstatymų.

3. Labai intensyvus ir privalomas antireliginis auklėjimas mokyklose, diskriminacija ir grasinimai bei kankinimai tikinčiųjų mokinių ir mėginimas nukreipti vaikus prieš tikinčius tėvus.

4. Lietuvos kunigų ir tikinčiųjų nepasitenkinimas dėl įvykusių Maskvos ir Vatikano sūtartėjimo lietuvių katalikų sąskaitai ir pastaruoju laikui lietuvių hierarchijos nusileidimas sovietų spaudimui.

Lietuviai katalikai, kaip ir uždrausti ukrainiečiai katalikai (unitai) Galicijoje, jungia religinę ir tautinę priespaudą draugėn ir žiūri į sovietų puolimus prieš religiją kaip slopinimą tautinio-kultūrinio savitumo.

Lietuvos katalikai, paskatinti stiprėjančio jausmo, kad religija ir tautiškumas yra slopinami, nuo 1968 m. pradėjo stiprinti žodžiu ir raštu pasipriešinimą, kuriam vadovauja grupė aktyvių

kunigų ir jaunesnių tikinčiųjų inteligentų, kuriuos remia didelė Lietuvos gyventojų dalis. Katalikų aktyvistai savo strategijai vartoja individualias ir kolektyvias peticijas, eina į teismus su valdžios organais, dažniausiai dėl spausdinimo ir platinimo "Samizdat" spaudinių, ypač "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" (9 numeriai išleisti iki 1974 m. pavasario. Išėjo ir 10 nr. Red.). Leidinio tikslas, pasak dr. Bociurkiw — iškelti sovietų žmogaus teisių laužymą, nesilaikymą jų pačių nustatytų konstitucinių ir teisinių sąžinės laisvės garantijų bei atremti oficialios sovietų propagandos klaidingai vaizduojamą tikrovę apie katalikų būklę Lietuvoje.

Vis labiau didėjant tautiniam susipratimui, lietuvių katalikų ir kunigų judėjimas užmezgė ryšius su pilietinių teisių būreliais Maskvoje, ukrainiečių unitais ir kitomis opozicijos srovėmis. Iki šiol nepaisant intensyvių policijos ir teismų baudų, taikomų įtariamiesiems lietuvių katalikų protesto vadovams, sovietų valdžia nepajėgė užgniaužti turbūt stipriausio religinio pasipriešinimo Sovietų Sąjungoje.

Antroji paskaita buvo apie rusų kalbos įtaką į šiu dienų lietuvių kalbą, kurią skaitė prof. David F. Robinson iš Ohio State University.

Regina Varanavičiūtė

RUDENS KAPINĖS

Rudenio lapai nudazė stoga, Aukšniais ir žaliais spinduliais, Ant plaukų nuo sniego pabalusiu.

Zemėje balti sniego žiedai kvėpuoja, Mes vaikštom tarp gėlių ir antkapių, Mūs niekas neužgauna.

Už sienos mašinos skuba, Bet neįstengia sudrumstyt tylos, Mirties slėgima saulė pakeičia I spalvotą ir šiltą ramybę.

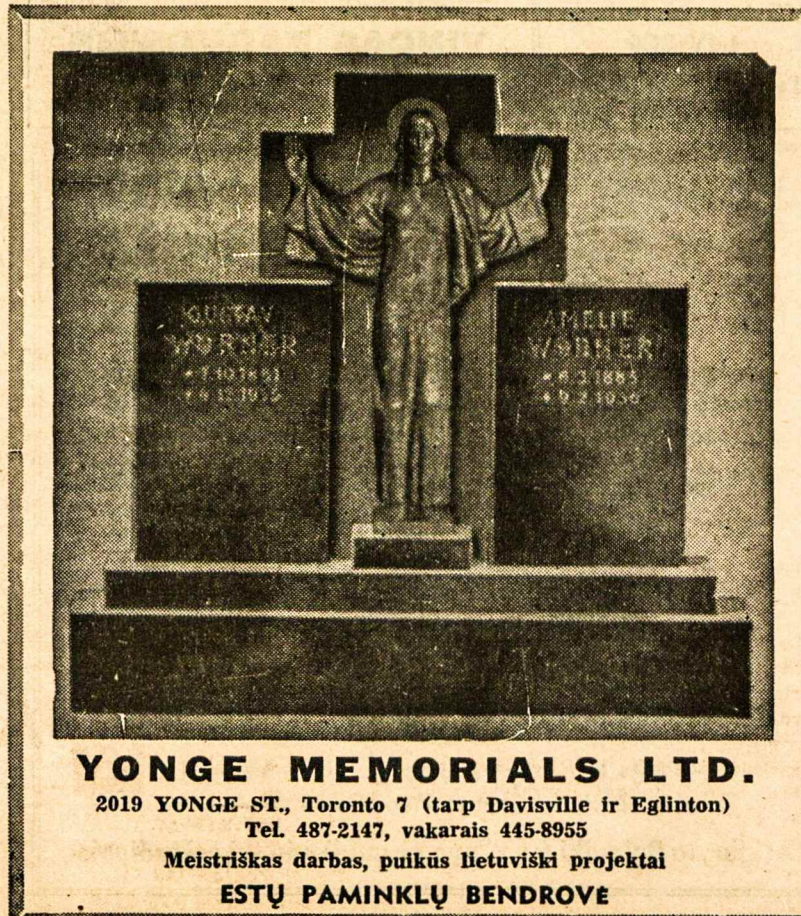
KARALIENĖS IŠTREMIMAS

Jos dainas vienatvė sukūrė. Gailestis nudazė mintis juodai, Laikas pradėjo silpninti laisvę, Džiaugsmas ir šypsena liko nuodai.

Veidai pro pirštus prabėga. Rankos sulaiko jausmus retai, Girdi tik liūdus, užmirštas dainas, Nors pavasario rytas grįžta dažnai.

Mirtingas gyvenimas trumpas. Jos dienos perigos, plaukia sapnai, O mirties noras yra įžiedimas, Ir ji prakeikta gyvent amžinai.

Skotija, Edinburgh, 1974

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ DIENOS koncertinę programą Los Angeles Marshall gimnazijos salėje atliko Nerija Linkevičiūtė ir baritonas Bernardas Prapuolenis. Rengėjų vardu įvadinį žodį tarė LB Vakarų apygardos pirm. J. Činga, šventės dalyvių sveikino Lietuvos garbės konsulas dr. J. Bielskis. Didžiąją koncerto dalį sudarė duetai, lietuvių kompozitorių kūriniai, mūsų liaudies dainos, papildytos R. Schumanno, F. Mendelschono kompozicijomis. Sol. N. Linkevičiūtė atliko G. Donizetti operos "Favoritė" ariją. Operų pasauliui atstovavo ir abiejų solistų sudainuotas duetas iš Mocarto "Figaro vestuvių". Solistams akompanavo pianistė Ramonda Apelytė, koncertą papildžiusi F. Sopeno "Polonezu op. 53". Jaunimo ansamblis, vadovaujamas O. Razutienės pašoko Kepurinę, Rugučius ir Malūną.

LIETUVIŲ TEATRO III FESTIVALIS įvyks Čikagos Jaunimo Centre lapkričio 27 — gruodžio 1 d. d., kai amerikiečiai švenčia Padėkos Dienos savaitę. Festivalyje dalyvaus Čikagos LB jaunimo teatras, Los Angeles dramos sambūris, Ročesterio jaunimo teatras ir Kanados Hamiltono "Aukuras". Jis bus pradėtas lapkričio 27 d. Čikagos LB jaunimo teatro spektakliu, režisuotu kompoz. Dariaus Lapinsko, ir užbaigtas gruodžio 1 d. penkių žymenų įteikimo pokyliu, kuriam vadovaus studentė Emilija Pakštaitė. Festivalis yra dedikuotas pokarinės mūsų išeivijos pasitraukimo iš Lietuvos trisdešimčiai metų.

DAINOS IR DAILIOJO ŽODŽIO originalų rečitalį Čikagos Jaunimo Centre surengė sol. Elena Blandytė, mezzosopranas, turinti ir neeilinių aktorės duomenų. Koncertinėje dalyje bene didžiausio dalyvių dėmesio susilaukė V. Jakubėno "Liūdus eilėraštis", "Žemė kryžių ir smūktelių", D. Lapinsko harmonizuota liudies daina "Putinėli raudonasai". Dailiųjų žodžių atstovavo E. Blandytės pateiktos V. Krėvės kūrinių ištraukos. Akompanavo kompoz. Darius Lapinskas.

SVENTIESIEMS METAMS SUKURTI Lietuvių Religinė Salpa ir Lietuvių Katalikų Moterų Draugija gruodžio 1 d. rengia čikagietės sol. Audronės Simonaitytės koncertą Njujorko naujajame Kultūros Židinyje.

VEDŪNO JAUNIMO FONDAS metinę jaunosios kartos darbuotojų premiją paskyrė čikagietiui muz. Alydui Vasaičiui už jo 1973-74 m. veiklą: prof. Vlodo Jakubėno sukurtinio koncerto rengimą bei dirigavimą, Čikagos Lietuvių Operos choro paruošimą G. Verdi "Kaukių balius" premjerai, dirigavimą operai. Ši premija buvo įsteigta 1973 m., švenčiant fondo dvidešimtmetį, ir pirmą kartą paskirta žurnalistei Algii Rukšėnui už knygą apie Simo Kudirkos tragediją. Muz. A. Vasaitis yra antrasis premijos laureatas. Ji jam buvo įteikta spalio 19 d. Čikagos jaunimo Centre įvykusiame Akademini Skautų Sąjūdžio penkiasdešimtmečio minėjime.

ADELAIDĖS LIETUVIŲ CHORAS "LITUANIA" spalio 5 d. sukurtyviniu koncertu Lietuvių Namuose paminėjo sidabrinę veiklos sukaktį. Chorui užuomazgą davė muz. Vlado Simkaus 1949 m. vasarą sulektas keliolikos vyrų būrelis, atlikęs koncertinę programą Tautos šventės minėjime. 1950 m. ir vyrų chorą įsijungė ir moterys. "Lituania" vardas mišriam chorui buvo duotas 1951 m. įvykusiame koncerte, kuriame dalyvavo sol. G. Vasiliauskienė ir smuikininkas Pr. Matukas. Dėl moterų trūkumo po šio koncerto vėl teko persiorganizuoti ir vyrų chorą, kol pagaliau 1957 m. "Lituania" vėl tapo mišriu. Choro vadovu iki pat persikėlimo Kanberon 1970 m. buvo jo steigėjas muz. Vlado Simkus, 1964 m. susilaukęs jauno choro Vytauto Strauko tautos. Sol. Genovaitienė Vasiliauskienė, perėmusi choro vadovybę 1970 m., po poros metų laikinai pasitraukė iš šio pareigų dėl savo dukros ilgos ligos ir skaudžios mirties. Chorui "Lituania" tada pradėjo vadovauti muziką studijuojanti jauna pianistė Rasa Kubiliūtė. Nuo 1974 m. pradžios "Lituania" turi dvi dirigentes — G. Vasiliauskienę ir R. Kubiliūtę. Jų diriguotam sukurtyviniame koncerte pagrindinis dėmesys buvo skirtas lietuviams kompozitoriams — A. Mikulskui, A. Aleksui, K. V. Banaičiui, B. Jonušui, J. Stroliai, S. Graučiniui, T. Makačiui, Br. Budriūnui, torontieškiui St. Gailevičiui, V. Budrevičiui, J. Sasnauskui ir J. Gaubui. Jų kompozicijas papildė J. Offenbacho "Barkarolė" iš "Hofmano pasakų" ir J. Strausso valsas "Pavasario balsai". Šie du kūriniai ir J. Stroliaus "Tėviškė", atlikti G. Vasiliauskienės diriguoju moterų choro, susilaukė daugiausia plojimų. "Pavasario garsus" teko net kartoti. Programą atliko "Lituania" mišrus choras, vyrų ir moterų chorai su solistėmis A. Urnevičiene, J. Maželiene ir B. Mikulskiene. Sukakties proga buvo išleistas specialus leidinėlis, redaguotas J. Mockūno, su architekto A. Lapšo nupieštu viršeliu, A. Budrio nuotraukomis. "Lituania" yra išvairių gilų darbo vagė ne tik Adelaidės, bet ir visų Australijos lietuvių kultūriname gyvenime.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VARGONŲ MUZIKOS IV FESTIVALIS

VALIS paveikslų galerija paversto Vilniaus katedroj buvo pradėtas M. K. Ciurlionio konkurso jauniausios laureatės Giedrės Lukšaitės ir užbaigtas žymiausio lietuvių vargonininko Leopoldo Digrio. Į abu koncertus buvo įjungti du nauji lietuvių kompozitorių kūriniai, skirti šiam festivaliui. G. Lukšaitė atliko kompozitoriaus J. Bašinsko poeto A. Maldonio tekstu bosui, chorui ir vargonams sukurta poemą "Tėvynei". Jai talkino Vilniaus operos sol. R. Siparis ir L. Abariaus vadovaujamas Vilniaus televizijos bei radio choras. Baiginiame L. Digrio koncerte skambėjo kompoz. E. Balsio naujoji "Introdukcija ir pasakalių vargonams ir orkestrui". Be minėtų lietuvių vargonininkų, festivalyje dalyvavo čekoslovakas I. Reinbergeris, švedas U. Sundmanas, rusas L. Roizmanas, estas H. Lepnumas ir gruzinė E. Mgaloblišvili, kuri savo koncerto programon buvo įtraukusi ir Teisuko Makačino "Sonatą vargonams". Vargonų muzikos festivaliai Vilniuje rengiami kas dveji metai. Šiemetinio jungtinio tema buvo J. S. Bacho amžininkai, papildyti dabartinių kompozitorių kūriniais.

STUDENTŲ TEATRŲ DIENOS

Vilniaus universiteto L. Stukos-Gucevičiaus kiemelyje dalyvavo šešios saviveiklinio teatro grupės. Kauno mokytojų namų liaudies teatras atvyko su M. Fermos komedija "Duryš pyška". Kauno politechnikos instituto liaudies teatras — su D. Urnevičiūtės "Daltonikais". Vilniaus kultūros mokykla suvaidino V. Borcherto pjesę "Žmogus grįžta", Vilniaus konservatorijos teatrinio fakulteto diplomantai atliko lyrinį nukrypimų programą "Už ribos". Kūrybiškiausia buvo Vilniaus universiteto teatro grupė, šiam renginyje dalyvavusi su Justino Marcinkevičiaus "Herioica", Vydūno "Prabodžių šešėliais", kauniečio dramaturgo R. Samulevičiaus dviejų dalytų sceninių reportužų "Paukštis, ateik čia" ir A. Demendiko studentiška drama "Keturi kryžiai saulėje". Studentų teatrų dienas R. Savelio novele "Lietus lyja" papildė Vilniaus universiteto istorijos fakulteto studentai.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS

LIETUVIŲ kalbos ir literatūros institutas amžiaus septyniasdešimtmečio proga pagerbė R. Berlyno Humboldt universiteto prof. Viktorą Falkenhaną, kuris jau 10 metų vadovauja vokiečių baltistų komisijai, o lituanistika yra pradėjęs domėtis prieš 40 metų. Jis yra parašęs stambią monografiją apie J. Bretkūną, vieną pirmųjų mūsų rašytojų kūrėjų. Prof. V. Falkenhanas dabar dažnai visi Vilniuje lituanistinių studijų reikalais. Svečio nuopelnus išryškino instituto vadovas K. Korsakas. Pats prof. V. Falkenhanas lietuvių kalbą papasakojo apie savo bendradarbiavimą su Vydūnu, lituanistinę veiklą, apie naujai ruošiamą J. Bretkūno monografijos lietuvišką variantą, atskleidė ir filologų klausimus. Už lituanistikos puoselėjimą R. Vokietijai jam buvo įteiktas Lietuvos Mokslų Akademijos prezidiumo garbės raštas. Panašų raštą yra gavęs ir K. Donelaičio "Metų" vertėjas H. Buddeniegas. Prof. V. Falkenhanas visas savo jėgas žadėjo skirti lituanistikai.

LINŲ ISTORINIS-ETNOGRAFINIS MUZEJUS

BAIGIAMAS įrengti Stutieskių kaime, Uptės bandymų stoties eksperimentiniame ūkiui priklausančiame vėjiname malūne. Inicijavusios emės žemės ūkio mokslų kandidatas A. Andrašiūnas, bandymų stoties direktorius. Panevėžio rajono Uptės šlaidien yra Lietuvos linininkystės centras, o Panevėžys garsėja linų perdirbimo pramone. Keturiuose atremtuotu malūno augštuose bus suteikti linų nuėmimo, mynimo, šukavimo, verpimo, audimo įrankiai, susiejantys senovės su dabartimi. Lankytojai taip pat turės progą susipažinti su senųjų kaimo audėjų menu ir dabartinių modernių audyklų gaminiais.

SOL. VITALIJA SISKAITĖ, Vilniaus filharmonijos mezzosopranas, išvyko tobulintis į Bulgarijos sostinę Sofiją. Per metus laiko ji su bulgarų dainavimo mokyklos pedagogais paruošė kelis operų vaidmenis ir didelį solinį koncertą.

VILNIAUS FILHARMONIJOS simfoninis orkestras, kuriam jau visą dešimtį metų vadovauja vyr. dirigentas Juozas Domarkas, pradiniam naujojo sezono koncertui pasirinko P. Čaikovskio "Koncertą smuikui su orkestru", J. Juozapaičio naują simfoniją "Rex" ir A. Skriabino "Ekstazės poemą". P. Čaikovskio kūrinio solistu buvo jaunas smuikininkas Vladimiras Spivakovas, daugelio tarptautinių konkursų laureatas. J. Juozapaičio naujoji simfonija, inspiuruota M. K. Ciurlionio paveikslų "Rex", skamba labai savitai, nes kompozitorius yra panaudojęs lietuvių liaudies intonacijas, daugiabalsio dainavimo, ypač sutartinčių, principus. Pasak recenzento Donato Katkaus, ji sukelia kažkokios platumos, didybės, visatiškumo įspūdį, bet yra pernelyg abstrakti dėl kūrinio dramaturgijos vystymo vien tik spalvingomis sonoristinėmis orkestro galimybėmis, vengiančiomis pasirinktos tematikos intonacines problematikas.

V. Kst.

Atidaryki taupomąją sąskaitą,
kuri duoda 9 1/4 % palūkanų
ir leidžia išrašyti čekius

- Palūkanos apskaičiuojamos pagal minimalinį mėnesinį balansą.
- Ontario provincijos garantija.

The Province of Ontario Savings Office
Ministry of Revenue

Skyriai: Aylmer, Brantford, Guelph, Hamilton, London, Ottawa, Pembroke, Seaforth, St. Catharines, St. Mary's, Toronto, Walkerton, Windsor, Woodstock

William Davis,
Premier

Arthur Meen,
Minister of Revenue

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINE

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

Kasos valandos:	Moka už:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų.....9½%
Antradieniais 10 - 3	taupomųjų s-tas.....9¼%
Trečiadieniais uždaryta	depozitų čekių s-tas.....6%
Ketvirtadieniais 10 - 7	
Penktadieniais 10 - 8	asmenines10½%
Šeštadieniais 9 - 12	nekiln. turto10%
Sekmadieniais 9.30 - 1	investicines iki12%
Skyrius Anapilyje veikia sekmadieniais nuo 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.	

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC

NUO LOBOS IŠKILNOS DANGORAIŠIOI
VERSLŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
IRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius laktus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- studentų draudus fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714

Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Norintiem pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę su maalonu sąžiningai patarnaus
Mrs. H. BAILEY (BALČIONIENE)
United Trust Co., 2320 Bloor St. W.
tel. 762-8255 Namų: 535-0513

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

TORONTO

KLB Toronto apylinkės tarybos posėdyje spalio 20 d. buvo renkama valdyba. Balsų dauguma išrinkti: V. Bireta 44 balsais, H. Simanavičienė 39, V. Dauginis 37, kun. P. Azubalis 36, A. Juzukonis 35, M. Abromaitis 33, J. Vaičiūnas 27, S. Sarkutė 26; kandidatais liko: A. Matulaitis, V. Bačėnas, V. Verikaitis, St. Jokubaitis, G. Urbonas. Pirmajame posėdyje pasiskirstė pareigos: pirm. Mečys Abromaitis, vicepirm. ryšiams su kanadiečiais A. Juzukonis, vicepirm. informacijai kun. P. Azubalis, sekr. J. Vaičiūnas, izd. V. Bireta, parengimų vadovai — H. Simanavičienė ir V. Dauginis, narys — A. Putevis kaip buvęs valdybos pirm. su balsavimo teise.

"T2" 25-čio proga aukėjo \$50: Jonas ir dr. Ona Gustainiai; \$30: Toronto "Gintaras"; \$25: vysk. Ant. L. Deksnys, Kanados skautų rajonas, Karolis, Aldona, Marius ir Liuda Rusinai, Lietuvių Namų Moterų Būrelis; \$10: Salpos grupė "Daina", Pr. ir J. Baltuonai; \$5: Bal. Brazdionis, A. Saulis. "T2" persikėlimo proga aukėjo \$16.50: L. V. Korsakai; \$15: St. Ignatavičius; \$10: kun. L. Kemėšis. Nuosirdi padėka visiems spaudos rėmėjams.

"T. Žiburių" 25 m. sukakties šventė spalio 27 d. praėjo labai sėkmingai. Dalyvavo per 400 asmenų iš įvairių vietovių. Platesnis aprašymas — sekančiame "T2" nr.

Kanados Lietuvių Fondas pasiskyrė \$100 "Gintaro" ansamblio veiklai. Gintariečiai nuosirdžiai dėkoja, ypatingai orkestrui ir vadovams, nes už šią paramą bus paruoštos gaidos naujiems šokiams, kurie ruošiami "Gintaro" 20 metų sukakčiai paminėti. Gaidas ruošia muz. M. Vaičiūnaitė. KL Fondo vadovybė jaunatviškas gintariečių acū!

Tautinių šokių grupės "Atžalynas" visuotinis tėvų susirinkimas įvyko spalio 20 d. L. Namuose. Dalyvavo 55 tėvai. Tėvų komiteto pirm. padarė platų pranešimą apie praėjusius metus ir nušvietė gaires sekančioms metams. Jau numatyti keli grupės pasirodymai. Įsijungus naujoms mokytojoms — S. Martinkutei, B. Lelienei ir G. Strimaitienei, numatoma pagyventi grupės veiklą. "Atžalyno" tėvų komitetas pasilikio tas pats, kuriam vadovauja V. Stabas. Išrinkti 3 revizijos komisijos nariai. Išsiaiškinus kaikiuriuos klausimus, komiteto pirmininkas prašė visus tėvus telkti naujus šokėjus, ypač berniukus. Suinteresuoti prašomi skambinti V. Stabui tel. 766-7384 arba D. Jurksaitytei tel. 532-8852. P.J.

Svečias iš Brazilijos agr. Aleksandras Boguslauskas su žmona, grįždamas iš agronomų suvažiavimo Čikagoje, lankėsi pas brolių Emilijų Hamiltonę. Ta proga buvo suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo ir torontiečiai. Broliai buvo nesimėtę 30 metų. Agr. Boguslauskas su šeima gyvena Sao Paulo mieste ir tar nauja "Lufthansa" bendrovėje. Jam tenka skraidyti į įvairius

kraštus. Lietuviai su augstuoju mokslu Brazilijoje esą gerai išikūrę. Pvz. ekon. Jonas Valavičius išrinktas "Massey-Harris" b-vės vicepirmininku.

Medžio šaknų skulptūros paroda Prisikėlimo par. Parodų salėje surengė KLB Moterų Drjos centro valdyba spalio 19-20 d. d. Dalyvavo ir tų skulptūrų autorius Pranas Baltuonis su p. Baltuoniene. Jiedu savo autovežimui atgabeno skulptūrinius rodimius iš Montrelio ir sutarkė pačią parodą, talkinami rengėjų. Paroda buvo atidaryta spalio 19 d. Rengėjų vardu kalbėjo apie Pr. Baltuonio meną buvusi "Moters" redaktorė Z. Daugvaidienė. Paroda aplankė labai daug tautiečių spalio 20, sekmadienį. Nemaža dalis kūrinių buvo parduota.

Po sėkmingos parodos dail. Pr. Baltuonis su žmona lankėsi Anapilyje ir "T2" redakcijoje. Paliko vieną savo kūrinių būsimai "T2" loterijai. Iš pokalbio paaiškėjo, kad autorius savo kūrinius parduoda ir išsimokėtinai. Iki šiol tuo metodu jam dar neteko nusivilti. Iš Anapilio abu grįžo Montreliui į nuolatinę savo gyvenvietę.

Madų paroda įvyko spalio 20 d. Prisikėlimo par. salėje. Buvo demonstruojami Ellen Peterson mokyklos mokinių stiliuoti drabužiai. Visuomenė parodę susidomėjimą šia paroda, nes salė buvo pilna žiūrovų. Šią popietę surengė Prisikėlimo par. katalikų moterų skyrius. Ją atidarė skyriaus pirm. L. Murauskienė. Modeliuotojas pristatė ir komentavo I. Sernaitė-Miklejona. Iš mokinių modeliavo savo skoningai pasiūtus drabužius G. Tarvydienė ir G. Aleknaite-Virbickienė. Pažymėtina įdomus buvo E. Peterson stiliuoti drabužiai, laimėję premijas — "Apie pasaulį per 80 dienų" (modeliavo K. Imbrasaitė), "Sutitikimas Las Vegas" (D. Dalindaitė). Už pastarąjį autorė gavo aukso medali. "Diana" mokyklos simbolį modeliavo R. Krauskaitė. D-vė

Ramūnas Tamulionis ir Carol Dunning susitokė spalio 26 d. Prisikėlimo šventovėje. Mišias atnaujo ir sutuoktinių apeigas atliko klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, ir specialiai iš Niujorko atvykęs Tamulionis, OFM. Vestuvinėje puotoje dalyvavo daug lietuvių ir anglų iš įvairių vietovių. Kalbas pasakė jaunosios tėvas D. Dunning, žinomas Toronto finansininkas, ir kiti. Visiems gražiū angliškų ir lietuviškų žodžių padėjo jaunavedys R. Tamulionis. Puotos pranešėju buvo A. Nausėdas, vidurinėsios kartos veikėjas.

Anis Stukus, žymus sportininkas, radijo, televizijos ir spaudos darbuotojas, sulaukė 60 m. amžiaus. Jis yra gimęs Toronte. Neseniai jis buvo pagerbtas sportininkų pobūvyje Hamiltone.

Stasys Grigaliūnas, "Paramos" kredito kooperatyvo vedėjas, praėjusį savaitgalį savo giminių ir bičiulių tarpe atšventė 60 m. amžiaus sukaktį.

1185 Dundas St. E.,
BERNARD
Fine Real Estate Ltd.
Suite 202,
Mississauga, Ontario
L4Y 2C6
Telephone 277-0307

VAKARŲ MISSISSAUGOJ 6 kambarių, 3 miegamųjų atskiras namas; didelės valgomasis, miegamuosiuose ir ant laiptų kilimai; indų plovimo mašina. Dvigubas garažas. Mortigijus iš 8¾%. Buvo — \$74.900. Prašoma kaina — \$68.900.

VIDURIO MISSISSAUGOJ parduodamas 6 kambarių, 3 miegamųjų atskiras namas. Visur kilimai. Piko verslą ir nori greitai parduoti. Mortigijus 9¼%. Prašoma kaina — \$67.900.

VINCAS ZADURSKIS
Tel. 277-0307

PONIOS! PONIOS! PONIOS!

Sutaupysite ant rudens ar žiemos apsiausto

pirkdamos didelėje mūsų arba užsakydamos parduotuvėje pasiūti pagal ūgi

GERESNI APSIAUSTAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS TIKRAI JUMS PATIKS

Pirkite tiesiai iš įmonės ir sutaupysite iki 25% ar daugiau

Briston Fashions

GROUND FLOOR 366-4557

312-318 Adelaide St. West

(du blokai į rytus nuo Spadina Ave.)

Atidaryta 9 v.r. iki 6 v.v. nuo pirmadienio iki šeštadienio

Ateitininkų žinios

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ centro valdybos rengiami kursai įvyks Putname lapkričio 28 — gruodžio 1 d.d. (JAV Padėkos savaitgalis). Kursams vadovaus kun. prof. St. Yla, talkinamas kun. H. Sulco. Technikine kursų ruošą rūpinasi Irena Eivienė. Mokestis, įskaitant maitiną bei nakvynę, \$20, registracija — \$5. Registracijos lapus kartu su mokesčiu prašome siųsti iki lapkričio 15 d.: I. Eivienė, 139 Bellevue Ave, Brockton, Mass. 02402, USA. Apie žiemos kursų Dainavoje bus pranešta vėliau.

Toronto ateitininkai sveikina "Tėviškės Žiburių" redakciją, administraciją ir kitus laikraščio darbuotojus 25-mečio proga. Dėkojame už spausdinimą mūsų žinių, už krikščioniškos pasaulėžiūros skelbimą, už visokeriopą paramą, kuri pasireiškia spausdintu žodžiu. Mes prašome Dievą Jums visiems stiprybės ir ištermės tais momentais, kai aplinka nebus taip palanki, kai eilės tų, kurie remia Jus, pradės retėti. Tegu Kristaus meilė stiprina Jus visus!

Studentų ateitininkų suvažiavimui lapkričio 8-10 d. ruošiamasi visu smarkumu. Šeštadienio rytą pagrindinę suvažiavimo paskaitą skaitys dr. A. Damašius. Po to bus atskiri seminariai, kuriuos kiekvienas suvažiavimo dalyvis galės laisvai pasirinkti. Dalyvaus ir Federacijos vadas dr. P. Kisielius.

Rezervuokime lapkričio 9 d. vakarą tradiciniam Havajų vakarui Prisikėlimo par. salėje.

Toronto studentų draugovės valdybą šiais metais sudaro: Jonas Abromaitis, Rimas Kulias ir Jolanta Dūdaitė.

Zygis "Atelėčiai". Lapkričio 2, šeštadienį, visi ateitininkai renkasi prie baseino High Parke 1 v. p. p. Kviečiami dalyvauti visi tėvai, studentai, moksleiviai ir jaunučiai. Jau nučius iš šeštad. mokyklos atves Lina Vaitiekūnaitė. Zygis bus baigtas užkandžiais "Park Lithuania" apie 3.30 v. p. p.

Visų ateitininkų globėjų posėdis — lapkričio 3, sekmadienį, 4 v. p. p., ateitininkų kambaryje.

Skautų veikla

• Mindaugo dr-vės spalio 20 d. iškylovo Toronto salose. Dalyvavo 20 skautų ir vadovų. Skiltys atliko keiliones uždavinius. Laimėjo "Sakalų" skiltis, vad. V. Simkusa. Forte įvyko sueiga, kurios metu buvęs draugininkas ps. G. Kalinauskas padėjo vadovams už pagalbą. Sekanti dr-vės sueiga — lapkričio 4 d., 7 v. v., Prisikėlimo muzikos studijoj.

• Tėvų k-to metinis bazaras — lapkričio 16 d. Šis renginys yra vieništelis pajamų šaltinis k-tui, kurio pareiga medžiagiškai remti skautų veiklą. K-tas prašo laimikų ir visų dalyvavimo bazare bei šokiuose. Laimikiai priimami kiekvieną sekmadienį po pamaldų skautų būkle; Anapilyje laimikius renka p. Sinkevičienė.

• Visų vilkiukų sueiga — lapkričio 2 d., 1 v. p. p. L. Namuose.

• Jaun. skautėjų "Ritūs" dr-vės vadovybė dėkoja O. Balsienei už pavyzdinę bendradarbiavimą bei talką iškylos metu ir prašo tėvus ateityje pajieškoti būdų pranešti draugininkei apie jų mergaičių negalėjimą dalyvauti. Sekanti sueiga — lapkričio 2 d., 1 v. p. p., L.N.

• Visos "Satrijos" tunto vadovės vyks į LS Sesių suvažiavimą Hamiltone lapkričio 2-3 d.d.

• "Dainos" dr-vės iškyla įvyko spalio 20 d. Dėl gilaus sniego nepavykus pasiekti Bruce Trail, teko diena praleisti Wasagos apylinkėse. Dalyvavo 15 skautėjų. Ačiū sesėms S. Valiūnaitė ir J. Šeškutei už talką. "Dainos dr-vei vadovauja Rasa Draugelytė. Č.S.

Studentų žinios

— Penktadienį, lapkričio 8 d., 8 v. v., studentams bus "išužomo balius". Smulkesnių informacijų teiraukites pas Sigitą Dūdaitę 766-3689.

— Lapkričio 29 d. savaitgalį Toronte bus S. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas. Reikės pagalbos tam savaitgalii registracijoje ir t.t. Talkininkams bus atlyginata. Jei ketina ateiti į talką ar norite daugiau informacijos, skambinkite Sigitai Dūdaitė 766-3689.

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkoju visoms tautietėms, prisidėjusioms prie suruošimo mano mergvakario 1974 m. rugsėjo 8 d. Ypatinga padėka ruošėjoms: U. Bleizgienėi, B. Cepaitienei, J. Černauskienei, O. Deksnienėi, V. Dunderienei, B. Gataveckienei, M. Gudaitienei, O. Jurkinei, P. Kalvaitienei, K. Kaminskienei, B. Kasperavičienei, O. Krasauskienei, L. Leniauskienei, M. Marcienei, A. Mikšienei, J. Miliauskienėi, L. Morkūnienei, J. Paršelienei, E. Piekautienei, J. Pivorienei, J. Poškienei, A. Puterienei, D. Pranaitienei, V. Saulėnienėi, S. Sinkevičienei, A. Slapsienėi, B. Stankaitienei, Z. Stravinskienei, A. Suksauskienei, L. Sarkienei, E. Simkienėi, A. Tamošaitienei, D. Vaidilienei, S. Vyskupaitienei, A. Zaldokienėi, A. Zaremaitėi, G. Žemaitaitienei, R. Zilinskienei ir Išganytojo parapijos mergaitėms.

Visoms, kurios pagelbėjote Riman-tui ir man įsikurti bei gyvenimą pradėti su įvairiais patogumais, kurių be Jūsų pagalbos nebūtume turėję, dar kartą ačiū.

Jūsų —

Danutė (Tarailaitė) Pranaitienė

6 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1974. X. 31 — Nr. 44 (1291)

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

INDIAN RD. — BLOOR, atskiras didžiulis 20 kambarių, 5 butų namas. Metinės pajamos — daugiau kaip \$12,000 ir butas šeimininkui. Garažas su privačiu įvažiavimu. Skubiai parduodamas su visais baldais, atvira skola.

SUNNYSIDE — HIGH PARK, 12 kmbarių, 4 butų modernus mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas. Metinės pajamos — \$7,500. Parduodamas su baldais. Prašoma tik \$61,500.

BLOOR — JANE, vienos šeimos namas, 3 prausyklos, 2 poilsio kambariai rūsyje, lietuviška pirtis (sauna), maudymosi baseinas, viskas naujai įrengta. Savininkas nori skubiai parduoti.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras 11 kambarių mūrinis namas, 5 virtuvės, 4 prausyklos, viskas naujai atremontuota, dvigubas garažas, gilus sklypas, netoli Lietuvių Namų, namas be skolų. Įmokėti apie \$10,000 ar mažiau.

BLOOR — DUNDAS, visai nauji 6 kambarių kvadratinio plano, mūriniai namai, garažas su privačiu įvažiavimu, ramioje gatvėje, netoli Bloor požeminio bei krautuvų. Bus baigti maždaug už 3 mėnesius.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS

P.R. KERBERIS

Namų tel. HU 9-1543

Namų tel. LE 5-1584

ST. DARGIS namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9¾% už 90 dienų term. depozitus

9% už 1 metų term. depozitus

8¼% už taup. sąskaitas

6% už depozitus (čekių sąskaita).

KAPITALAS: \$8,800,000

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortigijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztnės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene).

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

Sąžiningas patarnavimas. Parūpiname mortigijus perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę betkuriame rajone. 102 Riverwood Parkway Telefonas
Toronto, Ontario M8Y 4E9 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI
IS BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

TIES KAPINIŲ VARTAIS

Vėlinių išvakarėse yra proga sustoti prie lietuviškų kapinių, juoba kai Čikagoje jos iškilo į beveik Amerikos plotmę. Praėjusį pavasarį mačiau Kanados lietuvių kapines Anapilio papėdėse. Jos, priklausiančios patiems lietuviams, o ne kūrėjai, padarė gana gerą įspūdį. Nors matuojant Čikagos Sv. Kazimiero lietuvių ar Lietuvių Tautinių Kapinių Čikagoje mastu, Anapilio papėdės kapinės gal kiek suspaustos, gal ir kalburiuose tenykščiuose paminkluose kiek mažiau tokio savito, sakyčiau, monumentalaus kūrybinio braižo, kurį turi mūsiškis skulptorius R. Mozoliauskas, bet vistiek ten savos kapinės. Paminkluose leidžiami įvairūs lietuviški įrašai, šalia kryžiaus ir kitų religinių ženklų galima įbrėžti Vyti, Gedimino stulpus, šaulių ženklą ir pan. Žodžiu, Anapilio kapinės alsuoja simpatybine lietuviška religine – tautine dvasia.

SV. KAZIMIERO KAPINĖS

Apie Čikagos lietuvių Sv. Kazimiero kapines, su visomis kitomis katalikiškomis kapinėmis, tiesiogiai priklausančias kūrėjai, paskutinių kelerių metų laikotarpyje lietuvių spaudoje buvo daug prirašyta. Mat, ir kapinėse įvedus modernią šiu laikų automatizaciją, atsitiko taip, kad netikėtai buvo visai panaikintos lietuviškos laidojimo tradicijos. Mirusiojo palaikus reikėdavo palikti kapinių koplyčioje, o laidojimo dalyviams išsiskirti, kapinių darbininkai karstą, įdėtą į cementinę dėžę, su vilkiku nuvilkdavo prie duobės ir su kabliu įgrūdavo į ją. Tos skaudžios akimirkos nematydavo nei mirusiojo giminės, nei laidojimo dalyviai. Tuo pat metu Sv. Kazimiero kapinėse buvo labai cenzūruojami ir parašai paminklams, kad jokia tautiškesnė mintis nepašlytų. Galima buvo pascituoti tik maldos ar Sv. Rašto žodžius. Susiorganizavus stipriam pasauliečių komitetui lietuvių teisėms Sv. Kazimiero kapinėse ginti, ilgai kova su kūrėjais, nors ir nepilnai, buvo laimėta. Dabar, primokėjus tam tikrą sumą pinigų, mirusį galima palaidoti iki duobės, čia atlikti apeigas ir stebėti, kaip karstą nuleidžia į duobę. Paminklams įrašams cenzūra taip pat nebe tokia griežta. Per paskutinį ketvirtį šimtmečio, kai sparčiau ėmė retėti naujosios šio pokario imigracijos lietuvių gretos, Sv. Kazimiero kapinės ėmė puošti patraukliais, visai naujo braižo paminklais bei antkapiais. Daugumą jų sukūrė skulpt. Ramojus Mozoliauskas, kitų projektus paruošė skulpt. P. Aleksa, archit. J. Mulokas ir eilė kitų menininkų. Skulpt. R. Mozoliauskas sukūrė net specialų centrinį paminklą kapinių steigėjų atminimui.

TAI PASTEBEJO KŪRIJA

Čikagos kūrėja, kuriai lietuvių kova už savo teisių atgavimą Sv. Kazimiero kapinėse nebuvo maloni, ilgainiui pastebėjo, kad Sv. Kazimiero kapinės išsiskiria iš visų kitų katalikiškų kapinių savo originaliu meniniu braižu. Spatio 3-5 d. d. "Pick-Congress" viešbutyje įvyko visos Amerikos katalikiškų kapinių administratorių bei atstovų suvažiavi-

mas. Dalyvavo apie 600 atstovų. Kiekviena kūrėja parodė ką nors naujo iš savųjų kapinių. Čikagos kūrėja negalėjo surasti bei parodyti ką nors dar naujesnio ir originalesnio, kaip Sv. Kazimiero kapinės. Iš anksto Čikagos arkivyskupijos katalikiškų kapinių viršininkas prel. McEgglott ir administratorius Philbin specialiu raštu kreipėsi į skulpt. R. Mozoliauską, prašydami jį paruošti suvažiavimui specialų stovą, kur būtų matyti ryškiesiems paminklams Sv. Kazimiero kapinėse. Esą tos kapinės esančios vienos idomiausių ir originaliausių ne tik Čikagos arkivyskupijoje, bet ir visame krašte. Tuo būdu suvažiavimo metu didžiulei Čikagos arkivyskupijai atstovavo tik vienas išskirtinis stovas – liet. Sv. Kazimiero kapinių. Puikiai meniškai paruoštas jis pralenkė visų kitų Amerikos katalikiškų kapinių stovus ir ties juo visą laiką būrėsi suvažiavimo dalyviai, gėrėdamiesi lietuvių skulptorių kūrybingumu. Tikimasi, kad ateityje bus lengvesnė ir tautinė kova, jei tokia vėl iškils, kai mūsų menininkų kūryba prabilo visai Amerikai.

LIETUVAITE – PARODOS KARALAITĖ

Lapkričio 2-3 d. d. Navy Pier įvyks tradicinė tautybų paroda, globojama miesto vadovybės. Iš 23 tautybų atstovų buvo išrinkta parodos karalaitė. Toji garbė šiemet teko PLB pirm. inž. Br. Nainio dukrai studentei Laimai Nainytei. Jai karalaitės karūną uždėjo Čikagos miesto burmistras R. J. Daley, o jos nuotrauką su kitomis kandidatėmis ir burmistru įdėjo dienraštis "Daily News" popietinės laidos I psl. centre su 30 eilučių aprašymu. Laima Nainyte, nustebinta išrinkimu, reporteriams apgailestavo, kad nesitiekė būti išrinkta ir todėl nepasipuošė tautiniais drabužiais. Ji studiuoja biologiją Illinois universitete.

POETO MIRTIES SUKAKTIS

Gruodžio pabaigoje suėis 10 metų, kai lietuvių išeivija neteko jauno poeto Algimanto Mackaus. Jis žuvo automobilio nelaimėje, grįždamas iš radijo. Poezijoje prabilęs nauja, "neornamentuotos kalbos" gaida, paliko vieną ryškiausių veidų modernioje šiu laikų lietuvių poezijoje. Jo kūrybą jaučia ir Lietuvoje gyvenantieji poetai. Algimanto Mackaus atminimui įsteigtas jo vardo fondas knygoms leisti. Artimiausiu metu jis išleis poeto Nykos-Niliūno rinkinį ir rašyt. M. Katiliškio beletristikos knygą. Administruodami fondą, kurio globėjai yra "Sviesos-Santaros" federacija, daug darbo įveda G. Vėžys ir kiti talkininkai.

ŠYPSENOS

Nenykstantis rūpestis

Provincijos miestelyje žydas turėjo krautuvėlę. Senatvės ir ligos parbloškėtas gulėjo mirties patale. Aplink susirinko visi šeimos nariai. Sukaupęs jėgas ligonis ėmė minėti visus vardais, teiraudamasis, kur jie dabar yra. Pradėjo nuo žmonos, o toliau klausė:

— Kur yra Jonkelis?
— Aš čia, tėve.
— O kur Sorė?
— Aš taip pat čia.
— O kur Leiba?
— Aš esu čia, tėve.
— Tai kas budi krautuvėje?
— Sukaupęs paskutines jėgas riktelėjo mirštantis tėvas.

Akcijų pirkėjas
Finansininkas, paklaustas apie jo sėkmingų operacijų paslaptį biržoje su akcijomis, atsakė:

— Čia nieko ypatingo, nėra jokio genialumo, tik reikia pirkti akcijas iš pesimistų, o jas parduoti optimistams.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(k a m p a s Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE – oficialus skulptorius –
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir
skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsa-
kymus atliekame pagal projektus ir taip pat tu-
rime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-
skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal
pageidavimus.

Darbovietės telefonas Namų telefonas
278-2757 278-4529

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio. • Prieš pirkda-
mi kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutuopymas.
TAISOM – PARDUODAM – NUOMOJAM
Savininkas – V. SIMINKEVIČIUS

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario
M6R 1X3

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sius obuolius", kad jie negadin-
tų visos pintinės obuolių. Kai
opozicinės partijos Ontario par-
lamente ėmė reikalauti viešo
policijos veiksmų tyrimo, šiai
minčiai pagaliau buvo priversta
pritarti ir pati policijos vadovy-
bė. Atrodo, kalkurių gerai ap-
mokamų Toronto policininkų
bei detektyvų laukia neišvengiama
atsileidimas iš pareigų. Kal-
tinimus tirs karališka komisija.

Federacinis parlamentas grą-
žino į darbą 550 streikavusių
grūdų pakrovėjų Vankuveryje,
kurių padaryti nuostoliai Kana-
dai siekia dešimtis milijonų
dolerių. Japonija netgi buvo
priversta atsisakyti kanadiškų
kviečių ir jų įieškoti kitų valsty-
bių rinkoje. Streikininkų skun-
dams ištirti federacinę vyriausy-
bę tarpininku buvo paskyrusi
Viktorijos universiteto prof. N.
Perry. Grūdų elevatorių bend-
rovių teigimu, jo pasiūlytas
sprendimas streikininkams bū-
tų padidinęs atlyginimą net
61%, o tai reiškia atvirą inflia-
cinės ugnies kurstymą. Prieš
tokį pakėlimą pasisakė ir opozi-
cinė konservatorių partija, bet
ji patvirtino daugumą parla-
mente turintys liberalai. Pastar-
ieji atlyginimo padidinimą ma-
tuoja tik 31% per sekančius
dvejus metus. Tokį jų aiškini-
mą detalizuota lentele sugrėvė
dienraštis "The Toronto Star"
savo vedamajame. Prie ligšiolio-
nio buvusių streikininkų valan-
dinio \$4.96 atlyginimo, remian-
tis prof. N. Perry pasiūlymu,
reikia pridėti: \$0.87 algos pa-
pildą nuo 1973 m. gruodžio,
\$0.16 pragyvenimo pabrangimo
priedą nuo 1974 m. lapkričio,
\$0.65 algos papildą nuo 1974
m. gruodžio, \$0.50 pragyveni-
mo pabrangimo priedą nuo
nuo 1975 metų balandžio,
\$0.21 tokį pat priedą nuo 1975
m. lapkričio, \$0.40 pensijų fon-
dai ir \$0.21 kitoms paslaugoms.
Taigi, liberalų vyriausybės parla-
mente praves tas atlyginimų
valandinis padidinimas iš viso
siekia \$3 ir sudaro 61%. To-
kios nuolaidos ne tik skatina in-
fliaciją, bet ir kitų unių apeti-
tą. Ontario Housing Corpora-
tion valdinių namų sargai bei
kitas pagalbinių personalas pvz.
jau reikalauja sekančioms vie-
neriems metams 70% atlygini-
mo padidinimo, nors jų dabar-
tinis valandinio atlyginimo vi-
durdis yra \$4.63. Uždirbdami
per 40 valandų savaitę \$185.20,
jie reikalauja 35 valandų darbo
savaitės su \$275.45 uždarbiu,
kai tuo tarpu minimalus valan-
dinis atlyginimas Ontario pro-
vincijoje tėra \$2.25.

Bandymas

Vyrukas eina gatve, vesda-
masis šunį, ir pamato pažįstamą.
— Jonai, ko sustojai, priek
arčiau!
— O tavo šuo nekanda?
— Vakar jį pirkau. Kaip tik
noriu išbandyti...

LIETUVIŠKOJI SPAUDA —
• MŪSŲ TAUTINĖ ŠVIESA. •
• Remkime ją ir skleiskime! •

VITALITY

Natūralaus maisto, vitaminų,
kosmetikos ir įvairių dovanų
KRAUTUVĖ.
3288 Lakeshore Blvd. W.,
Toronto, Ont. • Tel. 259-8364
R. Statulevičius

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

ČESNAKAS – SVEIKA TAU

Kaip puikus, natūralus prieskonis, čes-
nakas šimtmečiais buvo vartojamas
tūkstankuose valgių. Europiečiai var-
tojo česnaką daugelį metų kaip maistą,
turintį natūralaus maisto savybių.
ADAMS GARLIC PEARLES turi savybę
grynos česnakos alyvos.
ADAMS GARLIC PEARLES buvo per-
daviami per 35 metus ir patenkino
tūkstankius vartotojus. Dar šiandien nu-
sipirk ADAMS GARLIC PEARLES ir
pamatysi, kaip šis puikus, natūralus
produktas tau patiks.
Kapsulės pavidalo neturi nei kvapo
nei skonio!

PARDUODAME LIETUVISKUS
sūrus, estiška duona. Didelis
mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE Co.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

BUY NEW CANADA SAVINGS BONDS

kiekvienais metais
per 9 metus

• PILNAI GARANTUOTI
KANADOS VYRIAUSYBĖS

• JIE DUODA GERAS PALŪKANAS
METAI PO METŲ

• TUOJ PAT ISKEIČIAMIS
UŽ ĮMOKĖTĄ SUMĄ SU NUOSIMČIAIS

Sūnūs

Žymus medikas Karolis Roki-
tanskis (1804-1878) buvo labai
nekalbus žmogus. Jis turėjo tris
sūnus. Vienas buvo gydytojas
Innsbroke, kitas — Grace, o
trečias dainavo Vienos operoje.
Draugo paklaustas, kaip sekasi

jo sūnams, Rokitanskis atsakė:
— Du gydo, o vienas bliauna.
— Vištos nuotaka
— Jonai, ta baltoji višta kaž-
kodėl liūdina vaikšto. Reikia ją
papjauti.
— Ar manai, kad ji nuo to
pralinksms.

FRANK BARAUSKAS Limited
REALTOR

3828 Bloor Street West, Islington, Ontario
231-6226

- Didelis namų pasirinkimas Islington, Mississauga ir užmiesčiuose
- Finansuojame įmokėjimus, sudarome naujus mortgage'us
- Perkame ir parduodame mortgage'us
- 10 asmenų pasirošę jums patarnauti

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

- Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
- 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

PERKI ŠEVIŲ AR OLDSMOBILĮ?

Geriausią kainą gausite tik per

VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)
CHEV - OLDS

courtesy

2749 Lakeshore Blvd.

• Raštinė: 255-9151

• Namai: 767-7820

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ry-
to iki 6.30 val. vak. Šeštadi-
niais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėsenai ar kitu laiku tik suitarus
telefonu. TREČIADIENIAIS uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerčiniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maitos: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šal-
dytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates),
už kuriuos gavojeis gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių
skaicius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų
gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniai,
antradieniai, ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 9 v. ryto iki 7 v.
vakaro; šeštadieniai — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
IŠTAIGA Baltic Exporting Co. TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

TORONTO

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Nuoširdžiausi sveikinimai KLB krašto tarybos sesijai, vykstančiai šį savaitgalį Toronte.

— Vėlinių proga mirusiųjų prisiminimas — šį sekmadienį, lapkričio 3 d., 3 v.p.p. Šv. Jono lietuvių kapinėse: koncelebracinės Mišios, Komunija.

— Tikybos pamokos pradedamos lapkričio 10 d. Registruojamos dvi grupės: a. besirengiančių pavaras pirmajai Komunijai, b. pradžios mokyklos mokinių, kurie lanko viešąsias mokyklas Mokys seselės.

— Praėjusį sekmadienį koncelebracinėmis padėkos pamaldomis prisiminta "Tėviškės Žiburių" 25 m. sukaktis. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu. Solo giedojo sol. R. Strimaitis.

— Misijų rinkliavos vokeliai surinkami kartu su sekmadienine rinkliava.

— Šią savaitę Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti: spalio 28 d. a.a. Adolfas Balsys iš Hamiltono ir a.a. Antanas Kėžinaitis iš Mississaugos. Vėlinių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Dėkojame Londono liet. lėšų telkimo komitetui už \$500 auką Anapilio statybai. Auką įteikta per J. Butkų.

— Par. choro repeticijos — kiekvieną sekmadienį po 11 v. pamaldų maž. salėje.

— Parapijos knygynas, vadovaujamas V. Aušrotos, veikia kiekvieną sekmadienį Anapilio salės priangyje.

— Ryšium su labai gausia nepageidaujamų asmenų pravažiavimu per liet. kapinių žemę apsispręsta prie įvažiavimo į kapines iš Dickson Rd. įdėti vartus, kurie nakties metu būtų užrakinti. Tuo tikimasi išjungti nepageidaujamą važiavimą automobilių, trumpinančių kelią tarp Dickson Rd., Isabella ir Anapilio gatvių.

— Pamaldos: Visų Šventųjų dieną, lapkr. 1 d., 7 v.r. už a.a. Petronelę ir Stasį Vaitkevičius, 7.30 v.v. už a.a. Kazimierą Jasį (klebonijos koplyčioje); šeštadienį: 7.30 v.r. už p.p. Jokūbačių šeimos mirusius Lietuvoje, 8 v.r. už a.a. Joną Bielošauską, 9 v.r. už a.a. Bronių Ūkelį; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Magdalėną Grigaitienę, 11 v. už a.a. Teresę Maciulienę.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Reiškiamė nuosirdžius sveikinimus "Tėviškės Žiburiams" dvidešimt penktųjų metinių šventės proga. Linkime jiems dar ilgai žibėti ir šviesi kelią lietuviams tremtyje.

— Spalio 29 d. iš mūsų šventovės palaidotas a.a. Antanas Kėžinaitis; žmonai, dukrai ir artimiesiems reiškiamė nuosirdžią užuojautą.

— Praėjusį sekmadienį pamokslas sakė svečias iš Brazilijos kun. Hermanas Sulcas.

— Pirmasis mėnesio penktadienis ir Visų Šventųjų šventė — lapkričio 1 d. Per vakarines 7.30 v. Mišias — prisiminimas mūsų mirusiųjų.

— Šį sekmadienį bus daroma antroji rinkliava skoloms mokėti.

— Kapų lankymo diena — šį sekmadienį. Bus šventinami nauji paminklai.

— Pakrikštytas Edmundas J. Elbert, Konrado ir Gražinos Elbert sūnus.

— Dėkojame V. ir St. Liutimoms, A. V. Lukams, V. M. Kriksčianams, B. Misiui ir A. Poškiui už stambesnę auką parapijai.

— Ruošiasi tuoktis Edmundas Pakštas ir Dawn C. Farley.

— Prašytos paskelbti Mišios: šeštadienį, 8 v. — už Edvardą Stankaitį, užpr. Stankaičių; 8.30 v. — už Joną Grikinį, užpr. J. A. Sulcų — 5 met.; 9 v. — Vėlinių novena; 9 v. — už

Juoza Martinaitį užpr. S. Martinaitienę; sekmadienį, 8 v. — už parapiją; 9 v. — Vėlinių novena; 10 v. — už Uršulę ir Jurgį Kašelionius, užpr. P. Sukevičius; 11.15 v. — už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienę; 12 v. — trečtininkų Mišios; 7 v.v. — už Vladą Rušą, užpr. E. A. Underių.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos vyks tuoj po 10 v. Mišių pas seselės.

KLB krašto tarybos suvažiavimas — šį savaitgalį Toronto Prisikėlimo patalpose. Jis prasidės lapkričio 2, šeštadienį, registracija 9.30 v. r. Vakariene — 6.30 v. r. Posėdžiai truks iki 4 v. p. p. Simpoziumas bus 4—6 v. v. Vakariene — 6.30 v. v. Muzikos ir literatūros vakaras prasidės 8 v. v. Prisikėlimo salėje. Programą atliks jauna sol. Anita Pakalniškytė, akompaniatorius J. Govėdas, pianistė M. Vaičiulėnaitė, rašytojas J. Krališkuskas, poetas Nagys ir L. Švėgždaitė. Sekmadienį pamaldos: evangelikų — 9.30 v. r., katalikų — 10 v. ryto, abiejose šventovėse. Užbaigiamasis posėdis — 12—2 v. p. p. Visuomenė kviečiama dalyvauti ypač muzikos ir literatūros vakare.

Taikomosios dailės ir tapybos paroda — lapkričio 2—3 d. d. maž. Anapilio salėje. Atidarymas — šeštadienį, 3 v. p. p. Parodoje dalyvauja menininkės — R. Žiūraitienė ir V. Balsienė. Rengia Anapilio Moterų Būrelis.

Pamaldos liet. kapinėse — lapkričio 3, sekmadienį, 3 v. p. p. Lietuvos Kankinių koplyčioje kapinėse: koncelebracinės Mišios, specialios maldos už mirusius, šventinimas naujų paminklų, kurių Vėlinėms bus pastatyta per 30. Kad kapinių aikštėje nebūtų spūsties, pagelėjama juos pastatyti asfaltuotoje Anapilio aikštėje, įvažiuojant ne Dickson Rd., bet Anapilio gatve. Kapinių lankymo proga Anapilio Moterų Būrelis ruošia užkandžius ir kavą Anapilio salėje.

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Toronto skyriaus metinis susirinkimas — lapkričio 5, antradienį, L. Namuose.

City-TV lapkričio 7, ketvirtadienį, 8.30 v. v., rodyt filmą "KGB Soviet Secret Police". Praneša "Channel Seventy Nine Ltd." Tel. 867-7979.

L. Žurnalistų Sąjungos Toronto skyriaus visuotinis susirinkimas — lapkričio 8, penktadienį, 8 v. v. L. Namuose pensininkų svetainėje. Darbotvarkėje — inž. L. Balsio paskaita ir organizaciniai reikalai.

L. Namų Moterų Būrelis lapkričio 9, šeštadienį, rengia iškilmą "Gedimino pilies" menės atidarymą — istorinį montažą ir puotą. Bilietus galima įsigyti "Paramos" bankely, L. Namuose ir pas v-bos narę P. Jankaitienę tel. 767-8711. Kaina — \$10 suaugusiems, \$5 studentams.

Garsinis filmas apie vėžio ir širdies ligas bus rodomas lapkričio 10, sekmadienį, 5 v. p.p., L. Namuose. Paaikškinimus duos dr. K. Pautienius iš Klevelando. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimas nemokamas. Rengia VI. Pūtvio šaulių kuopa.

Cikagiečiai poetė Julija Švabaitė-Gyllenė su savo vyrų Jurgiu, buvusiu teisėju Lietuvoje, lankėsi Toronte ir apžiūrėjo lietuvių institucijas. Buvo apsisistoję pas dukrą Aušrą ir žentą dr. R. Karką, kurie yra sulaukę dukrelės Adriano-Marijos.

KLB krašto tarybos suvažiavimo metu šį šeštadienį, lapkričio 2 d., 8 v. vakaro, Prisikėlimo auditorijoje, 1021 College St., rengiamas

MUZIKOS IR LITERATŪROS VAKARAS

PROGRAMĄ ATLIKS:

- solistė Anita Pakalniškytė iš Hamiltono
- pianistė Margarita Vaičiulėnaitė iš London, Ont.
- rašytojas Juozas Krališkuskas iš Toronto
- poetai — Laima Švėgždaitė iš Toronto, Henrikas Nagys iš Montrealio

Maloniai kviečiame visą Toronto ir apylinkių plačią visuomenę dalyvauti

KLB KRAŠTO VALDYBA

ĮEJIMAS — \$3.00, besimokančiam jaunimui ir pensininkams — \$1.50

LIETUVIŲ NAMUOSE "GEDIMINO PILIES"

MENĖS ATIDARYMAS - MONTAŽAS "ŠIMTMETIŲ LIETUVA"

Atliks: Hamiltono "Aukuras", Toronto skautės kanklininkės, vaidilutės, po to — PUOTA (šilta vakariene, šokiai, bufetas)

Įėjimas: \$10.00 asmeniui, \$5.00 studentams

MALONIAI KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI SIOJE ISTORINĖJE SVENTEJE

RENGIA: LIETUVIŲ NAMŲ MOTERŲ BŪRELIS

LAPKRIČIO 9, šeštadienį, 6.30 v. v. Montažo pradžia — 7 v. punktualiai

TREČIASIS TAUTYBIŲ TEATRO FESTIVALIS

Toronto St. Lawrence Art Centre (Front a. Scott St.)

Lietuviams atstovaus "AUKURAS"

Lapkričio 11, pirmadienį

(Remembrance Day), 1 v. p. p. seansas mūsų mažiesiems

"SNIEGO KARALIENĖ"

H. C. Andersono 4 v., 5 paveikslų pasaka. Mieli tėvai, padarykite džiaugsmo savo vaikučiams ir atvežkite juos į šį vaidinimą. Kaina mokyklinio amžiaus vaikams — \$1, suaugusiems — \$2.

Tą pačią dieną, 8 v. v., "Aukuras" vaidins Vytauto Alanto 3 v. komediją

"ŠIAPUS UŽDANGOS"

Šią komediją "Aukuras" sėkmingai vaidino įvairiose Kanados ir JAV kolonijose. Daugeliui pageidaujant, ji kartojama S. Lawrence Art Centre Toronte. Nepraleiskite progos pamatyti šią nuotaikingą, gyvenimišką komediją! Iki malonaus pasimatymo —

"AUKURAS"

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS

SUVAŽIAVIMAS

įvyks lapkričio 28-30 d.d. Toronto Royal York viešbutyje

Lapkričio 28, ketvirtadienį, registracija — nuo 1 v. p.p. Paskaita ir susipažinimo vakaras.

Lapkričio 29, penktadienį, paskaitos, diskusijos; vakare — "rock" šokiai, grojant "Circus" orkestrui.

Lapkričio 30, šeštadienį, naujos valdybos rinkimai, paskaitos; vakare — iškilmingas balius, kuriame dalyvaus Toronto burmistras David Crombie. Meninėje programoje — humoristas rašytojas Aloyzas Baronas. Bus šiltas ir šaltas prancūziškas bufetas (įskaitytas į bilieto kainą). Gros "Dave Woods" orkestras, sudarytas ir CBC televizijos muzikantų. Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

Trijų dienų programa — \$20 asmeniui (sumokama viešbutyje).

Iškilmingo baliaus bilietai — \$15 asmeniui, \$27 porai.

Rezervacijos priimamos jau dabar telefonu: 231-1492 Lilija Zenkevičiūtė.

Visuomenę kviečiame dalyvauti ypač iškilmingame baliuje.

RENGEJAI

JONAS BANYLIS atleka visus statybos remontus, naujos pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. Barvydai tel. 534-5615.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 Bloor St. W.
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

ANAPILIO MOTERŲ BŪRELIS lapkričio 2 — 3 dienomis rengia pritaikomosios dailės ir tapybos

paroda

Menininkės: R. Žiūraitienė ir V. Balsienė

Atidarymas: lapkričio 2, šeštadienį, 3 val. po pietų

Maloniai kviečiame atsilankyti —

Anapilio Moterų Būrelis

Toronto, Ontario

Lietuvių Namų žinios

— Didžiosios salės scenos įrengimo darbai tęsiasi. Jau įrengtos palubės geležies vamzdžių grotos, prie kurių kabinamos scenai apšviesti lempos ir reikiamos užuolaidos. Dailis lempų ir laikinė scenos uždanga jau pakabinta. Pr. sekmadienį sceną naudojo latvių vaidintojai.

— Trečiojo augšto salės — menės dekoravimas sparčiai vykdomas. Medžio darbai beveik baigiami, elektros laidų pravedimas jau įpusėjo. Tikimasi, kad visi darbai iki lapkričio 9 d., iki menės atidarymo išsklindami, bus užbaigti. Menės dekoravimo darbai, architektas dr. A. Kulpos priežiūroje, vadovauja LN Moterų Būrelis. Darbus vykdo P. Imbrasas.

— LN Moterų Būrelis ruošiasi menės atidarymo išklindams lapkričio 9 d. Ruošiamą sceninę programą, kurią režisuoja E. Kudabienė.

— Pr. sekmadienį LN popietė buvo pajavirinta J. Adomaičio muzika. Dalyvavo apie 130 asmenų.

— LN scenai įrengti gauta aukų: iš Stasio Jagėlos \$1000, Povilo Stupio \$50 ir p. Kriauciūnienės \$25. Visiems aukojusiems scenos mėgėjai ir LN valdyba dėkoja.

— Paspartiniai naujų narių įstojimui š.m. lapkričio 3 d., sekmadienį, 1.30 v.p.p., šaukiamas LN naujų narių įvaizų taktininkų susirinkimas. Susirinkusieji bus pavaišinti kava ir sausainiais. Pr. savaitę į LN narius įstojo M. Naujokas, Algis Povilaitis ir Gerda Povilaitienė, įmokėję po \$100 nario įnašų, ir Kristutis Povilaitis, sumokėjęs \$1. Jukna Elena papildė nario įnašą \$25.

KLB krašto valdyba š.m. spalio 14 d. bendrataraije pranešė, kad yra susitarusi su valstybi-

MORTGICIAI

\$7,000 grynais perka \$8,000 mortgicijų — 12%. \$10,500 grynais perka \$13,500 mortgicijų — 10%. Skambinti tel. 231-6226 arba 743-0100. Frank Barauskas Limited, Realtor.

VIENITELE KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKAI. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

JIESKAU išsinuomoti kambario ir virtuvės. Skambinti tel. 535-8798.

Jūsų dėmesys ir patikėtos apdraudos

1974 metais leido praplėsti šios įstaigos darbą, pridėdant 2 naujas apdraudas bendroves:

General Security Insurance Co. of Canada ir Zurich Insurance Company.

Savarankiško agento tikslas yra:

- a. turėti daug galimybių įvairiais apdraudos atvejais;
- b. išlaikyti pastovumą;
- c. duoti pilną apdraudos patarnavimą, ypač nelaimės atveju.

ADAMONIS Insurance Agency Inc.

VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA!

Tel. 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL QUE., H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	6.0%	DUODA PASKOLAS:	
Taupomasis s-tas	8.75%	Asmeninės	11.5%
Term. ind. 1 m.	10.0%	Nekiln. turto	11.0%
Trumpalaikius indėlius		Čekių kreditas	12.0%
Įvairuojančiomis palūkanomis.		Investicines nuo	11.5%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Maloniai kviečiame Jus atsilankyti į TORONTO ATEITININKŲ TĖVŲ KOMITETO ruošiamą tradicinį

Havaju VAKARA

lapkričio 9, šeštadienį, 7 v.v.,

Prisikėlimo par. auditorijoje.

Puikus Algio Kaminsko orkestras "Muzika", įdomi programa, turtinga loterija, stiprūs gėrimai, skanūs užkandžiai.

Bilietų kaina: suaugusiems \$3, stud. ir pensininkams \$1. RENGEJAI

Toronto jūrų šaulių LINKSMAVAKARIS

lapkričio 16, šeštadienį, 7 v. vakaro, Anapilio salėje

Kaminsko "Muzika", vakariene, loterija, bufetas, staigmenos.

Kvietimai gaunami pas: A. Gataveckienę, 1558 Bloor St. W., prieš Lietuvų Namus, tel. 535-6164 arba J. V. Šimkų, tel. 231-9425.